ORAS

Giedra, malonu, dieną 70°, naktį 55 laipsniai. Saulė teka 6:21, leidžiasi 7:17.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLII Kaina 5c Chicago 8, Ill. Trečiadienis, Rugsėjo-September 7 d., 1955 m. Price 5c 210

KINIJA PALEIDO 12 AMERIKOS PILIEČIU

SOVIETŲ KOLCHOZŲ VADAI LAUKIA KANADOS VALDŽIOS ATSIPRAŠYMO

"Amerikoj taip su mumis nesielgė", piktinasi delegacijos pirmininkas Vladimir Mackevič

OTTAWA. — Kanados oficialiuose sluoksniuose pripažįstama, kad Sovietų žemės ūkio delegacijos atsilankymas bus daugiau pakenkęs, negu padėjęs santykiams su Sovietų Sąjunga pagerinti, rašo N. Y. T. korespondentė.

Minėto Amerikos dienraščio korespondentė Tania Long rašo:

"12 dienų vizitas Kanadoj buvo aštrus priešingumas su delegacijos 5 savaičių važinėjimusi po Jungtines Amerikos Valstybes. Ten rusai visur ir visų buvo sutikti su draugiškumu. O čia jų viešnagė pasižymėjo antikomunistų sukeltais incidentais ir įvairiais nesusipratimais".

Lėktuvo nelaisvėj

Kai Sovietų kolchozų viršininkai atskrido į Winnipegą, juos pasitiko 300 antikomunistų demonstrantų. Prisibijant, kad demonstrantai gali bolševikus ir apdaužyti, jie ramiai išsėdėjo 15 minučių nutūpusiame lėktuve, laukdami ženklo, kada galės išlipti.

Kelionė į Winnipegą buvo taip blogai organizuota, kad aerodrome trūko net taksi automobilio, nekalbant apie valdžios "kadilakus", kaip kad buvo Jungtinėse Valstybėse.

Vyriausybė apgailestauja

Užsienio reikalų ministerija savo trumpame pareiškime apgailestavo, kad Kremliaus delegatai turėjo patirti tokių nemalonumų ne vien Winnipege, bet ir Montrealy bei Londone.

Bet delegacijos bosas Mackevič, Sovietų žemės ūkio viceministeris, jaučiasi ir toliau didžiai įsižeidęs ir laukia, kada Kanados vyriausybė jį viešai atsiprašys. Ligi šiol jis susilaukęs tik traukinio palydovo atsiprašymo.

Žmogėdrų atstovai ambicingi

"Mano manymu, tie incidentai yra netoleruotini", guodėsi spaudos korespondentams Mackevič, atvažiavęs į Ottawą. "Štai atvažiuoja grupė "agrikultūristų", gerai žinomų ir gerbiamų savo šaly... ir kokie tai chuliganai pradeda vadinti, sakysime, nepartinį delegacijos narį, profesorių Sokolov "žmogžudžiu, banditu, šunim".

Mackevič, pats buvęs NKVD pareigūnas, bandė apsiginti nepartiniu profesorium Sokolov. Aišku, kad tie šūkiai buvo taikomi ne nepartiniams profesoriams, bet kolchozų baudžiauninkų valdytojams, kaip Mackevičiui.

Guy Mollet pataria duoti savivaldą marokiečiams

Kitaip kils pilietinis karas

NEW YORKAS. — Guy Mollet, prancūzų socialistų partijos generalinis sekretorius, atvažiavęs į Jungtines Valstybes, pakartojo savo partijos nusistatymą, jog Prancūzijos vyriausybė turi patenkinti Maroko nacionalistus, reikalaujančius plačios savivaldos.

Priešingu atveju Prancūzijai gresia pilietinis karas, sako Mollet.

Mollet važinėsis 3 savaites su paskaitomis kaip Europos federacijos seimo tarybos pirmininkas.

IŠ VISO PASAULIO

Maroko sultonas nesitraukia

RABATAS, Prancūzų Marokas. — Sultonas Mohammed Ben Moulay Arafa pakartojo, kad jis neklausys nei Prancūzijos, nei vietinių nacionalistų reikalavimo pasitraukti iš valdžios.

Prancūzai tariasi su Youssef

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė patvirtino, kad gen. Georges Catroux tariasi Madagaskare su ištremtuoju Maroko sultonu Mohammed Ben Youssef. Prancūzai šiuo tarpu nemano grąžinti Youssef į valdžią, bet nori išgauti jo pritarimą suorganizuoti Maroke regentų tarybą, kuri perimtų pareigas iš sultono Arafos.

Egipto — Izraelio derybos

JERUZALĖ. — JT Palestinos paliaubų priežiūros komisijai tarpininkaujant, pirmadienį prasidėjo paliaubų derybos tarp Izraelio ir Egipto. Egiptas sutiko pradėti derybas, kai Izraelis atsiprašė už sekmadienio nakties susišaudymą, neva patruliams paklydus ir atsidūrus Egipto teritorijoje.

Arbenz Čekoslovakijoje

VIENA, Austrija. — Antikomunistų nuverstasis Gvatemalos prezidentas Jacobo Arbenz, gyvenąs dabar tai Šveicarijoj, tai Prancūzijoj, atvažiavo pasisvečiuoti į komunistinę Čekoslovakiją.

3 Sovietų divizijos Korėjoje

SEOUL, Korėja. — Pietų Korėjos kontrašpionažo įstaigos tvirtina, kad šiuo metu Šiaurės Korėjoj yra trys Sovietų armijos divizijos.

Azijos komunistai nepasikeitę

TOKIJAS. — Per Peipingo radiją Kinijoj buvo nupasakoti Azijos komunistų kongreso darbai. Kongresas įvyko Hanoi mieste; jame dalyvavo ir Pietų Vietnamo atstovai. Delegatai pasmerkę Amerikos imperializmą ir imperialistų tarnus.

Tito vertina ryšius su Vakarais

BELGRADAS, — Jugoslavija. — Kad maršalui Tito svarbu išlaikyti gerus santykius su Vakarais, jis spalio mėnesį važiuos į Paryžių, o viceprezidentas Kardelj — į Londoną. Antradienį atvažiavo Graikijos karalius Povilas ir ta proga Tito vėl pabrėžė Balkanų karinės sąjungos svarbumą.

KORĖJOS SARGYBINIS NUŠOVĖ JAV KAREIVĮ

SEOUL, Korėja. — Korėjos kariuomenės sargybinis peršovė Amerikos aviacijos kareivį Martin Drach, 22 metų, iš Chicagos, 2852 W. Belle Plaine Ave.

Kareivis sekmadienį mirė ligoninėj.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Svarbiausieji pasitarimų dalyviai spaudžia rankas, pasiekus susitarimo tarp Chrysler automobilių gaminimo firmos ir jos darbininkų Detroite. Sutartis yra panaši į Fordo ir General Motors kompanijų sudarytą su UAW ir CIO sutartį. Iš kairės į dešinę: Norman Matthews, UAW viceprezidentas, Emil Mazey, unionistas, Robert Conder, Chrysler viceprezidentas ir John D. Leary, Chrysler darbo santykių direktorius.

REPUBLIKONAI - NE UNIJŲ DRAUGAI, SAKO BUVĘS PREZIDENTAS TRUMAN

Šiai partijai esą svrbiau doleriai, negu žmonės

DETROITAS. — CIO ir AFL suruoštame Darbo dienos minėjime Cadillac aikštėj buvęs prezidentas Harry S. Truman buvo pakviestas vyriausiu kalbėtoju.

Jo kalbą perdavė 3 didžiosios televizijos stotys. Respublikonų komiteto pirmininkas Hall pareikalavo, kad stotys duotų pusvalandį laiko atsakyti į Trumano politinius priekaištus.

Demokratų draugystė su unijomis

Harry Truman priminė demokratų partijos ir jos valdžių glaudžią draugystę su organizuota darbininkija. Toji draugystė pasireiškė Roosevelto laikais; ji tęsėsi ir Trumano administracijos metais. Jis prisiminė ir padėkojo unijoms už jų parodytą paramą, kada tik Trumanas kopė į valdžią, ar tai būtų buvęs senatas, ar patys Baltieji rūmai.

Ragino balsuoti už demokratą

Trumanas dar negalįs pasakyti, kas bus demokratų kandidatas į prezidentus. Bet galįs užtikrinti, kad jis bus geras žmogus ir unijų draugas.

Turėdamas galvoj prezidentą Eisenhowerį, Trumanas paryškino, kad demokratų kandidatas nebus toks, kaip kad respublikonų, kuris rinkimų kampanijoj duoda darbininkijai gražių pažadų, o laimėjęs rinkimus atiduoda darbininkus visus ištisus keturius metus jų priešininkams.

Visų žmonių partija

Buvęs prezidentas pavaizdavo respublikonus, kaip partiją, kuriai rūpi tik turčiai ir kurie daugiau galvas suka apie dolerį, negu apie žmogų.

Gi demokratų partija esanti visų žmonių, visų sluoksnių partija.

Per Darbo dieną nuo automobilių žuvo 443 žmonės

150 prarado gyvastis kitose nelaimėse

WASHINGTONAS, D. C. — Associated Press agentūros suvestomis žiniomis, per trijų dienų Darbo šventę Amerikoj automobilių katastrofose žuvo 443 žmonės.

Nuo potvynių Indijoj ir Pakistane yra 45 mil. nukentėjusių

Raudonasis Kryžius teikia pagalbą

GENEVA, Šveicarija. — Tarptautinis Raudonasis Kryžius sutelkė laivų ir lėktuvų teikti pagalbą nukentėjusiems nuo potvynių Indijos ir Pakistano gyventojams. Šioji pagalba laikoma pati didžiausia visoj R. Kryžiaus istorijoj.

Grįžęs iš šių valstybių Raudonojo Kryžiaus atstovas Dr. Francois Daubenton vadina šių metų potvynius minėtose šalyse pačiais didžiausiais Azijoj šiame amžiuj. Jis paprašė, kad nedelsiant būtų paskirta lėšų ir prekių už $25 milijonus.

7 Amerikos karo lėktuvai, paskolinti iš bazių Europoj ir Š. Afrikoj, atskrido į Genevą su 28 tonomis būtiniausiųjų prekių potvynio aukoms.

Apkaltino negrų vaiko žudikus

SUMMER, Miss. — Apskrities prisiekusiųjų teismas nustatė, kad Emmett Louis Till, 14 metų negrų vaiką iš Chicagos, nužudė "baltaodžiai" Roy Bryant ir jo pusbrolis J. W. Milam.

Vaikas, atvažiavęs iš "liberališkos" Chicagos pas dėdę pasisvečiuoti, praeidamas pašvilpė Roy Bryant žmonai, stovinčiai vyro krautuvėj. Apkaltintieji už tai jį pagavo, nužudė ir įmetė į upę.

Susisiekimo apsaugos taryba švenčių išvakarėse įspėjo motoristus būti atsargiems ir pranašavo, kad 400 iš jų negrįš gyvi namo. Pasirodė, kad žuvo 43 žmonės daugiau, negu kad buvo skaičiuota.

Be to, 150 žmonių prarado gyvybes per tas 3 dienas kitose nelaimėse.

Apie pusė iš jų nuskendo, kiti žuvo lėktuvų, gaisrų ir kitose nelaimėse.

Vėliausios Žinios

—Kinijos komunistai jau trečią dieną bombarduoja nacionalistų salą pakrašty, Quemoy. Nacionalistų vėliava, iškelta vadinamų "varliažmogių", Kinijos pakrašty prie Amoy vis dar plevesuojanti.

— Louizianos valstybėj nukrito karo transporto lėktuvas su 12 lakūnų. Iš jų 6 žuvo, kiti 6 sunkiai sužeisti.

— Istambule, Ankaroj ir kituose Turkijos miestuose buvo surengtos demonstracijos prieš Kipro prijungimą prie Graikijos ir išdaužyta daug graikų krautuvių.

— Užsienio diplomatai, jų tarpe ir JAV ambasadorius Bohlen, apžiūrėjo Sovietų pirmąją elektros jėgainę, varomą atomine energija. Ji yra 60 mylių nuo Maskvos.

— New Yorke JT nusiginklavimo pakomisija atnaujino derybas. JAV atstovas Stassen pažadėjo Sovietų atstovui paaiškinti, koks yra Amerikos nusistatymas dėl Sovietų nusiginklavimo plano.

— Maskvos dienraštis Pravda puola JAV viceprezidentą Nixon už jo pasakytas kalbas apie taikos sąlygas Sovietams (tarp jų jis minėjo ir pavergtųjų tautų išlaisvinimą). Pravda rašo, kad tokiomis kalbomis Nixon ardo užsimezgusią draugystę Geenvos konferencijoj.

Komunizmo tema dingsianti iš partinės kovos

Niekas netiki respublikonų priekaištais demokratams

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso prieš amerikinės veiklos komiteto pirmininkas Walter (dem., Pa.) yra tos nuomonės, kad ateinančioj rinkiminėj kampanijoj respublikonų dešinysis sparnas su McCarthy priešaky nebebandys pulti demokratus už tariamą komunistų ir jų šalininkų įsileidimą į vyriausybės įstaigas ir jų globojimą.

Galą tokiems propagandiniams kaltinimams padarę demokratų vadovaujami kongresiniai komitetai, kurie nemažesniu atkaklumu kaip ir respublikonai ieškoję ir tebeieškąs užsimaskavusių komunistų.

Daugiau uždirba - daugiau ir perka

Plieno magnatas supranta, kodėl kyla ūkinė gerovė

OTTAWA. — Michael Howlett, Sun Steel Co. viceprezidentas iš Chicagos, savo kalboj CIO surengtame Darbo dienos minėjime, pripažino, kad Amerikos prekybos bei pramonės uždarbių ir visos ūkinės gerovės kilimas pareina nuo padidėjusių darbininkų uždarbių.

Padidinus atlyginimą, padidėjo pirkimo pajėgumas, kuris kelia prekių paklausą. Padidėjusi paklausa didina gamybą ir įjungia visus žmones į darbą, kalbėjo šis plieno magnatas, visiškai pritardamas CIO atlyginimų politikai.

Dabar, kada CIO sudarė naujas darbo sutartis ir iškovojo didesnius uždarbius — ypač nedarbo metu pašalpas — darbininkai dar daugiau pirks maisto, drabužių, namų ir kitų vartojamų prekių, sako Howlett.

LAUKIAMA, KAD NETRUKUS PALEIS IR KITUS LIKUSIUS AMERIKIEČIUS

9 paleistiesiems išduoti leidimai iškeliauti

GENEVA, Šveicarija. — Komunistinės Kinijos atstovybė pranešė, kad jos vyriausybė paleido 12 amerikiečių, kurių vieni buvo kalinami, kiti laikomi namų arešte.

Devyniems iš jų jau išduoti išvažiavimo leidimai ir jie artimiausiomis dienomis pasirodys Hong Konge, laisvojo pasaulio prieangy.

Kitiems trims bus taipgi netrukus išduoti išvažiavimo leidimai, kai tik jie sutvarkys savo reikalus. Du iš jų dar nesą kreipęsi su prašymu išvažiuoti iš Kinijos.

Derybos eina į pabaigą

Antradienį JAV ambasadorius Johnson posėdžiavo po ilgos pertraukos su Peipingo vyriausybės įgaliotiniu Wang dėl likusių amerikiečių paleidimo. JAV reikalauja išleisti iš Kinijos 41 Amerikos pilietį. Derybos yra slaptos ir nieko neskelbiama, ką komunistų atstovas yra atsakęs į JAV ambasadoriaus užklausimą apie šimtus Amerikos karo belaisvių, dingusių Korėjos kare ir, kaip spėjama, tebelaikomų Kinijos nelaisvėj.

Misionieriai, pirkliai

Komunistų sulaikytieji arba suimtieji amerikiečiai, dėl kurių paleidimo tartasi Šveicarijoj, yra iš didžiausios dalies įvairių religijų misionieriai, darbavęsi Kinijoj prieš komunistams įsigalint šaly, o taip pat įvairių prekybinių firmų atstovai, turėję savo atstovybes paprastai Šanghajuje.

Tarp pirmųjų 9, kurie "kreipėsi" su prašymais išleisti iš Kinijos, komunistinė Kinija savo pranešime mini ir rusę, pabėgusią nuo komunistų per revoliuciją, ir vėliau, gyvenant Amerikoj, gavusią pilietybę, kartu su savo dukterim.

Sovietai paleido 3 amerikiečius

Vienas iš jų esąs užsienietis

BERLYNAS. — Pirmadienį Sovietų komendantūra paskambino JAV karinei įstaigai, kad ji atsiimtų tris amerikiečius, grąžintus iš koncentracijos stovyklos.

Atsiėmus paleistuosius ir juos apklausinėjus, paaiškėjo, kad tik du iš jų yra amerikiečiai, pabėgę iš kariuomenės 1948 metais. O trečias pasirodė esąs užsienietis.

Paleistuosius atiduos teismui

Grąžintieji kareiviai yra: eilinis Murray Field-Feingersch, 36 metų, iš Brooklyn, N. Y., ir grandinis Wilfred Cumish-Kumis, 39 m., iš Amsebury, Mass.

Jiedu bus teisiami už pabėgimą iš kariuomenės, nežiūrint, kad už tai jiems teko išbūti po 7 metus Sovietų pragare. Kadangi jiedu abu tarnavo JAV kontrašpionažo daliniuose, JAV tardytojai stengiasi išgauti, kokias žinias jiedu perdavę, pabėgę pas komunistus.

Trečiojo praeitis neaiški

Po ilgesnio tardymo trečiasis paleistasis, Frederick Charles Hopkins, prisipažino, jog jis nėra amerikietis ir kad jo tikroji pavardė esanti Klobitz. Jis ir toliau slepia savo tautybę ir aplinkybes, kuriomis pateko į komunistų nagus.

Jis prisipažino, kad apsimetus amerikiečiu ir mokant pakankamai angliškai (Amerikos tardytojai tačiau tuoj pastebėjo, jog jo akcentas panašus į lenko), jam pasisekė šitaip išsigelbėti. Visa kita, kas jo laukia ateity, bus tik menkniekis, palyginus ką jis iškentėjo Sovietų koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose.

"Flora" nepavojinga - "Gladys" nusiaubė Meksiką ir Teksasą

Dideli potvyniai Meksikos mieste

MIAMI, Fla. — Šeštasis šios vasaros uraganas — iš čia ir "Floros" vardas su šeštąja abecėlės raide — eina iš vidurio Atlanto į šiaurę, ir Amerikos žemyno kaip ir nepalies, praneša meteorologijos biuras.

Uraganas gali padaryti nuostolių tik laivams. Kapitonai įspėti dabotis "Floros".

Septintas uraganas, pavadintas "Gladys" vardu ir pakilęs iš Meksikos įlankos, nors į tikrą orkaną ir neišsivystė, bet sukėlė dideles liūtis bei potvynius Meksikos sostinėj ir kitose vietose. Meksikoj nuskendo 9 vaikai, Teksase — 2.

Lietus lijo ištisas 3 dienas, ir sukėlė tokį potvynį, kokio dar istorijoj nebūta. Apie 40,000 gyventojų liko be pastogės arba kitaip nukentėjo.

Audra pasiekė ir kai kurias Teksaso vietoves. Tampiko mieste buvo nutraukti elektros laidai ir miestas atsidūrė tamsoj.

Sovietai paleidę Latvijos, Estijos buv. prezidentus

Ulmaniui ir Paetsui leista grįžti, rašo suomiai

HELSINKIS, Suomija. — Švedų kalba einąs dienraštis "Hufvudstads-Bladet" gavęs žinių, kad Sovietai davė leidimą grįžti į savo kraštus buvusiems Latvijos ir Estijos respublikų prezidentams Karliui Ulmaniui, 78 metų, ir Konstantinui Paetsui, 81 metų.

Jiedu buvo deportuoti, kai tik komunistai, raudonajai armijai padedant, paėmė valdžią į savo rankas. Iš įvairių neoficialių šaltinių buvo nekartą rašyta, kad jiedu jau mirę.

Lėktuvo greitis 822 mylias p. v.

Ameriiketis pasiekė rekordą

PHILADELPHIA. — JV aviacijos pulkininkas Horace A. Hanes, 39 metų, pasiekė naują greičio rekordą.

Skrisdamas F-100C Sabre gamybos sprausminiu naikintoju, lakūnas išvystė greitį iki 822.135 mylių per valandą, kas yra apie 70 mylių daugiau, negu ankstyvesnis sprausminio lėktuvo greitis.

Pieštuko svarba šių dienų gyvenime

Pieštukas dabartiniu metu nurungia visas kitas rašomasias priemones rezultatu 9:1. Paskutiniaisiais metais JAV buvo sunaudota 8½ bilijonų pieštukų.

National Geographic Society žiniomis, standartino šių dienų peštuko sudėtin įeina mažiausiai 25 įvairiausi produktai iš visokiausių žemės rutulio vietų: vaško iš Brazilijos, klijų iš Anglijos, gumos iš Irano, cinko iš New Jersey, grafito iš Meksikos ar Ceilono, banginio riebalų iš Ramiojo vandenyno ir kt. Kol nebuvo sunaudoti raudonojo cidaro medžio ištekliai, pieštukams gaminti medis buvo imamas iš Tennessee. Vieno vidutiniško dydžio medžio pakanka pagaminti maždaug 172,000 pieštukams. Medis yra supiaustomas į 7 colių ilgio, 6-7 pieštukų pločio ir pusės pieštuko storumo gabalus, į kuriuos vėliau įdedama pieštuko širdis.

Iš viso yra apie 350 įvairiausių pieštuko rūšių. Kai kurie iš jų gali būti rašymui ant stiklo, karšto plieno arba balduose padarytų įbrėžimų užtušavimui.

Chirurgai specialiu pieštuku užsižymi operacijos reikalingas vietas, o chemikai kartais naudoja specialų vaškinį pieštuką, tirpstantį tik prie 300 laipsnių temperatūros. Moterys naudoja specialų pieštuką antakių linijoms išryškinti. Mėsininkų naudojamas pieštukas turi irgi būti atatinkamai paruoštas.

Daugiausia pieštukų sunaudoja Bell Telephone Co., mokyklos ir valdžios įstaigos. Labiausiai mėgiama pieštukų spalva yra geltona. Vidutiniu pieštuku galima nubraukti 35 mylių ilgio liniją. Taigi visais per metus Amerikoje sunaudojamais pieštukais būtų galima 100,000 kartų nubraukti liniją iki mėnulio ir atgal.

Jonas Grinius padėtas šalia brolio

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 4 dieną, Jono Griniaus urna Lietuvių Tautinių Kapinių įsienėje (nišoje) buvo perkelta šalia jojo brolio, Lietuvos Respublikos prezidento Dr. Kazio Griniaus urnos.

Stella Grinienė, Jono Griniaus našlė, užpirko įsienę laišku, visai nematydama vietos urnoms laikyti. Josios užpirkta vieta buvo gana aukštai, pačioje penktoje eilėje. Jaunesnieji turėjo stiebtis, kad galėtų perskaityti urnoje išpiautus vardus. Šių metų gegužio 29 dieną iš Philadelphijos atvežta Jono Griniaus urna buvo padėta į St. Grinienės užpirktą vietą. Bet jau urnos perkėlimo dieną St. Grinienė, artimųjų patariama, nutarė nupirkti kitą įsienę ir padėti Jono Griniaus urną šalia Jono brolio, Dr. Kazio Griniaus. Dabartinė vieta šiek tiek brangesnė, bet Stella Grinienė nepagailėjo pinigų ir viską gražiai sutvarkė.

Į Lietuvių Tautines Kapines atvyko Kristina Grinienė. Josios priežiūroje ir buvo Jono Griniaus urna perkelta į naują vietą, šalia josios vyro Dr. Kazio Griniaus. Kristina Grinienė rūpinasi visais Jono Griniaus urnos papuošimo reikalais.

Visi, kas norėtų pamatyti šių dviejų garbingų lietuvių tautos vyrų urnas, visuomet gali tai padaryti. Jie turi nuvykti į Lietuvių Tautines Kapines, užeiti į kapinių įstaigą ir pamatyti įsienę, kur šie du kovotojai už lietuvių tautos laisvę palaidoti. Lietuvių Tautinės Kapinės kiekvieną dieną yra atdaros nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos vakaro, įskaitant ir sekmadienius. Kapinių administracija mielu noru teiks visas informacijas.

Lankytojas

ANDY NORBUTAS, groja "ŠALTIMIERO RADIJO", WGES programoje šį vakarą, 8-tą val. vakare, išpildydamas prašymus dėl valsų ir tango muzikos.

Palaidota V. Saunoris

Vincenta Saunoris, viena iš Lietuvių Prekybos Namų—Furniture Center, Inc., narė, mirė užpereitą savaitę. Ji buvo kilusi iš Kražių parapijos, Raseinių aps. Amerikoje išgyveno daugelį metų. Paliko savo vyrą Praną Saunorį, kilusį nuo Kelmės. Užaugino 3 sūnus, kurie visi yra verslininkai — turi gėlininkystės įmones. Pažymėtina, kad velionė su savo vyru savo šėrais parėmė naujų ateivių įkurtą bendrovę, kuri verčiasi baldų ir namų reikmenų pardavimu. Ji patikėjo ir Jurjonas and Company, Inc. bendrovei. Buvo susipratusi lietuvė.

Laidotuvės buvo gana iškilmingos. Kapuose pasakė atsisveikinimo žodį Aleksandras Gaška ir Antanas Gintneris, o bažnyčioje pasakė pamokslą vietos parapijos klebonas. Vaišėse dalyvavo apie 100 asmenų pas vieną velionės sūnų, kurie visi gyvena prie 111 gatvės, pietų pusėje.

G.

Aukos gimnazijai

Vasario 16 Gimnazijos Namų Fondui paaukojo: 1. Morning Star Klubas $13.00, 2. Dr. Juozas Dauparas $10.00, 3. Eržvilko Draugiškas Klubas $6.00.

Pirmiau paaukojo, bet nebuvo paskelbti: 1. Teisininkas Jurgis Juodelis $3.00; Rėmėjų Būrelio Nr. 20 nariai po $3.00: 2. Ignas Bražionis, 3. Stasė Vosylienė, 4. Jagna Štangenbergas, 5. Inž. Antanas Bruškys, 6. Pranas Tomkevičius, 7. Jurgis Bubnys, 8. Valerija Čelkauskienė, 9. Elena Tamošiūnienė $1.00.

Iš viso suaukota $44.00.

Pinigai persiųsti P. L. B. Vokietijos Krašto Valdybai. Vasario 16 Gimnazijos Namų Fondo Vajaus Komitetas Chicagoje aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

Vasario 16 Gimnazijos
Namų Fondo Vajaus
Komitetas Chicagoje

Ramovėnų auka gimnazijai

L. S. "Ramovė" Chicagos skyriaus valdyba Vasario 16-sios Gimnazijos rūmams išpirkti šią vasarą savo narių tarpe pravedė piniginį vajų.

Aukojo šie ramovėnai: po 20 dol.: J. Švaistas-Balčiūnas; po 10 dol.: P. žitkus, P. Linkus ir J. Variakojis; po 6 dol.: P. Plechavičius; po 5 dol.: A. Tveras, E. Petrauskas, J. Liorentas, J. Bulika, S. Baniulis, J. Gaižaitis, Z. Rumša, P. Dirkys ir P. žilys; po 4 dol.: P. Kavaliauskas; po 3 dol.: A. Gaušas, K. Ališauskas, V. Abramikas ir Dr. K. Oželis; po 2 dol.: J. Motejūnas, A. Motuzas, P. Genys, P. Nedzinskas, J. Petrulionis, K. Leknickas ir Mieželis; po 1 dol.: J. Tapulionis ir J. Vepštas.

Be to, iš skyriaus kasos paskirta 20 dol. Viso persiųsta Gimnazijai 153 dol.

LS "Ramovės" Ch. sk. v-ba

Vincas Krėvė priklauso visiems lietuviams!

fety'.

Rytų Europos seminaras

Seminare dalyvavo apie 40 Müncheno universiteto studentų ir kviestųjų asmenų, studijuojančių Rytų Europos problemas. Rytų Europos Instituto Münchene vedėjas profesorius Koch savo paskaitoje apie Ukrainos istoriją nurodė, kad ukrainiečiai yra kilę iš pietų slavų (bulgarų), kurie vėliau nuo savo giminių buvę įsiveržusių vengrų-suomių kilčių atskirti. Nagrinėdamas Ukrainos valstybės kilimą ir žlugimą, prof. Koch pažymėjo, kad jai teko nuolat gintis vakarų, o ypač rytų kaimynų puolimų, kol ji pagaliau Rusijos buvo pavergta.

Visai kitokias tezes atstovavo jo pavaduotojas Rytų Europos Institute Dr. Neugebauer. Patvirtinęs, kad rusų valstybė yra kilusi iš "Kijevo Rusijos", Neugebauer pareiškė, kad Ukraina ilgą laiką buvusi lenkų ir lietuvių pavergta.

Esą valdantieji ukrainiečių sluoksniai pradėję priimti katalikybę bei terptis į bajorų luomą, remdamiesi vakarų "okupantais", savo kovoj prieš plačiuosius ukrainiečių sluoksnius. Iš savo pusės Ukrainos gyventojai ieškoję rusų valstybėje paramos savo kovai prieš lenkų ir lietuvių priespaudą. Esą B. Chmelnicko dėka padarytas Ukrainos prijungimas prie Rusijos atitikęs tikruosius tautos siekimus. Toji pati tendencija buvusi jaučiama ir Müncheno un-to priv. docento Gruenig paskaitoj, kuris aiškinęs neva tarp Rusijos ir Ukrainos visuomet buvę nenutraukiami ryšiai. Pats Ukrainos vardas, paskaitininko žodžiais, yra kilęs iš "Pietų Rusijos srities" (južnaja Okraina Rossiji). Mazepos sukilimą Gruenig charakterizavęs kaipo pučą, kurio tikslas buvęs, remiantis Rusijos ir Ukrainos priešo — švedų galia, patenkinti savąsias valdžios troškimo ambicijas.

Kaip matyti iš šių pranešimų, Müncheno Rytų Europos Institute jaučiama didžrusių įtaka. Gaila, kad šiuo institutu (jie veikia prie kiekvieno Vokietijos un-to) mūsų studentai bei profesoriai per mažai domisi. Jų darbo sritis paliečia taip pat Lietuvą. Būtų didelė žala, jeigu jose įsivyrautų mums nedraugiškos tendencijos.

(*Elta*)

PRAŠOMA NEPAMIRŠTI, jeigu turite sutaisyti ar norite naują įsigyti: RAŠOMĄ ar siuvamą mašiną, laikrodį, foto ar radio aparatą, tai šį patarnavimą atliks geriau negu kas kitas J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677.

(Skelb.)

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 7 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai,-ės kviečiami į susirinkimą.

—A. Kaulakis, fin. rašt.

SLA 226 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 7 d., vakare, 3600 West North Ave. —K. Č.

Eržvilko Draugiško Klubo pirmas susirinkimas po vasaros atostogų bus trečiadienį, rugsėjo 7 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

—Nellie Wilcop, rašt.

Michigan City, Indiana

JONAS P. DILIS
Gyv. Michigan City, Ind.
Route 1, Box 245, Hanson Rd,
Tel.: Michigan City 2-5054

Mirė 1955 m rugsėjo 5 d., 1:45 val. ryte, sulaukęs 62 metų amžiaus. Gimęs Rokiškio aps., Žiobiškio parapijoje, Baranotiškų vienkiemyje.

Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Lašas; uošviai Teofilė ir Mateušas Lašai; 2 pusseserės: Konstancija Strupienė, jos vyras ir K. Šimkunienė ir jos vyras; pusbrolis Kazimieras Vikanas ir jo žmona; kiti giminės, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko giminės.

Priklausė Lietuvių Draugiškam Klubui Indianoje.

Kūnas pašarvotas Ott & Son koplyčioje, 418 Washington St., Michigan City, Indiana.

Ketvirtadienį, rugs. 8 dieną, 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sacred Heart parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Calvary kapinėse, Michigan City, Indiana.

Visi a. a. Jono P. Dilio giminės, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Uošviai, Pusseserės, Pusbrolis ir Giminės.

JONUI P. DILIUI

mirus, jo žmonai Onai ir tėvams Teofilei ir Matui Lašams reiškiame gilią užuojautą.

K. ČEPUKAS SU ŠEIMA
V. POŠKA

JOSEPH SMAIDRIS
633 So. Midland Ave., Joliet, Illinois

Mirė 1955 metų rugsėjo mėn. 5 dieną, 8 val. ryte, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Skaudvilėje. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Mary (pagal tėvus Jankauskas), 2 sūnūs: Steven, marti Marjorie; James, marti Ruth; 2 dukterys: Stella Siefert, žentas Edward; Violet Petkus, žentas Joseph, 9 anūkai; sesuo Rožė Zelavez, jos vyras Walter ir jų šeima; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Tapella Funeral Home koplyčioje, 362 South Chicago Street, Joliet, Illinois.

Ketvirtadienį, rugsėjo 8 dieną, 9:00 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į St. Joseph (Rockdale, Ill.) parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Joseph Smaidris giminės, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnūs, Dukterys, Marčios, Žentai, Anūkai, Sesuo ir kiti Giminės.

Dėl informacijų skambinkite Mrs. Joseph Petkus, 61591, Joliet, Ill.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas. Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS
Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SOUTH HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32. ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3%
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ PRES.

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoj Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turįs moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

SENIAUSIA LIETUVIŲ KOPLYČIA ROSELANDE, DABAR NUOMOJAMA,
didelė vieta, išklota karpetais, visi įrengimai.
PRIEINAMA NUOMA.
10756 So. Michigan Avenue
Skambinkite TOwnhall 3-5334

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

DR. JONAS ADOMAVIČIUS

Kazimierietė Chicagą šienauja

Žiedai žiedeliai — o dar kaip jie mus kartais susirgdina!

—Kokiai medžiagai Chicagos vaikai ir suaugusieji yra labiausiai jautrūs? — paklausiau kazimieriečių auklėtinę, dabartinę medicinos technikę, dirbančią su Northwestern universiteto daktarais alergijos srityje.

—Of course, žiedadulkėms (pollen), — tvirtino užklausiamoji. — Chicagoje mes turim tris sezonus, kurių metu alergiškos ligos sužydi. Ligonis gali viename ar visuose trijuose sezonuose negaluoti. Pirmam sezone — kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais medžiai mus sargdina. Tąsyk ąžuolai ir skirpstai su klevais žiedadulkes beria. Antrą sezoną alergiškų ligų pradžia ir tąsa kai kurių žolių žiedadulkės — jos nuo gegužės mėnesio pabaigos iki liepos pradžios žydi ir jautruoliams ramybės neduoda. Trečiam sezone — nuo rugpiūčio vidurio iki užšalant, piktžolės mus, jų žiedadulkėm jautrius, šokdina.

Kartais ir apsileidėlis Marquette Parko gyventojas Chicagos centrą apdovanoja

—Įsivaizduokit tamsta, — tęsė medicinos technikė, — aukščiausiam Chicagos miesto centro name, dvidešimto aukšto aukštumoje pastatėm ir visą parą laikėm atidengtą lėkštelę su specialia medžiaga žiedadulkėm rinkti ir... spėk davinius! — Net 20,000 žiedadulkių vienam kvadratiniam centimetre lėkštelėje radom! O juk miesto centre, prie tų namų jokia žolė neauga. Rastos lėkštelėje žiedadulkės buvo iš Marquette Parko bei kitų vietovių atneštos. Jei ant 20-to aukšto 20,000 per vieną parą vieno kvadratinio centimetro plote susirinko, tai kiek tokių žiedadulkių susirinktų miesto centro pirmajam aukšte! O kiek jų susirenka į Marquette Parke gyvenančio l i e t u v i o plaučius! — Juk ten tos piktžolės geriausias dienas turi — niekas jų ten nenaikina! Jos net pro šventorių tvoras gatvėn plinta. Tik gydytojas tai pasakyti gali. Jis, mat, gydo dūstančius. Iš jo gero uždarbio sprendžiant, neatrodo, kad tos jautrius žmones sargdinančios žiedadulkės pas lietuvį retas svečias būtų.

Lietuvis ūkininkas Chicagos miesto galvą moko

—Taigi, nuo tų piktžolių ir pradedam dūstančius vaikus skiepyti — jų jautrumą minėtoms žiedadulkėms mažinti (desensitizuoti), — dėstė toliau savo patyrimą medicinoje kazimieriečių auklėtinė. Dažniausiai taip įskiepyti vaikai j i e m s pavojingą laikotarpį lengvai pakelia — alergiškom ligom, pav. astma, nesuserga.

—O ar jūs ar jūsų daktarai bei organizacijos, prieš alergines ligas kovojančios, buvot pas Chicagos burmistrą ir jam savo tyrimo davinius ar pranešėt? — paklausė lietuviška galva vaikus nuo alergiškų ligų ginančiosios.

—Žinot, kad ne! — lyg susigėdus prisipažino medicinos technikė. — Tiesą pasakius, mums nė į galvą neatėjo tokia, kaip man dabar atrodo, gera mintis. Mes tik jau susirgusius tiriam ir pagal reikalą sergančiųjų jautrumą piktžolėm mažinam.

—Taigi, geroji "Švento Kazimiero" auklėtine, paklausyk, ką Švento Kazimiero žemėje žmonės daro ir, visa tai sužinojus, nueik ir Chicagos miesto galvai viską gražiai papasakok, — pradėjau lietuvišku būdu brunetę šviesti. — Lietuvoje, — dėsčiau jai toliau, — joks ūkininkas savam lauke piktžolių už viršūnėlių negnaibo. Jis jas iš šaknų be pasigailėjimo rauna, todėl lietuviški laukai, kiemai bei šalikelės lyg rūtos žaliuoja. Jos ten čikagiškių piktžolių pavyzdžiu, jokia demokratinės laisvės teise pasinaudoti negali.

Panašiai mūsų pasienio mieste Klaipėdoj tarakonai išnaikinti buvo. Dezinfekciją turėjo padaryti kiekvienas gyventojas savoje stuboje. Kas nepadarė — pas tą valdžios pareigūnai dezinfekciją atliko, apsileidusiam piliečiui sąskaitą atsiuntę.

Nuo amerikiečio ligos pabėgs, jei jis lietuvišką lietuvį pavyzdžiu laikys

—O kad taip Chicagoje ir jos apylinkėse, lietuvišku pavyzdžiu, visus tuščius sklypus nušienavus pirm, negu ten žolės sužydės! — diegiau lietuvišką galvoseną kazimierietės galvon. — Juk tada ir tų dulkių kur kas mažiau mūsų aplinkoje būtų. Dabar visai nenuostabu, kad jautrūs vaikai ir suaugę dusta. Juk vaikai po tas žydinčias piktžoles indėnais žaidžia, o suaugusiųjų panosį žolės net pro langus pasiekia. Mokyklos su bažnyčiomis nuo jų nenusivalo. O iš miesto išvažiavus — ten keliai ir keleliai be abipus augančių ir žmones sargdinančių piktžolių neįsivaizduojami. Visam tam lietuvis tuojau galą padarytų.

—Tada nereikėtų tamstai, buvusioji kazimierietė, taip vargti. Tada nereikėtų tiek daug žmonių skiepyti, jų jautrumą piktžolių dulkėm mažinant. Tamsta tada ne taip pavargtum ir laiko pačiai užtektų paplūdimyje vasaros saule pasigėrėti, — lengvinau kaip beišgalėdamas lietuviškam galvojimui kelią į prancūzės Kazimieriečių auklėtinės smegenis.

—You are right, — pagaliau ji pasiryžo. — Šią puikią idėją aš savo šefui išdėstysiu ir mes pradėsime lietuviškai su astma kovoti. Išdavos, reikia tikėtis, bus ko puikiausios — juk ir mane lietuviškos kazimierietės tvirtai ant kojų pastatė. O aš tokia silpnutė buvau — niekad nė sapnuoti nesapnavau, kad galėsiu universitete dirbti. Matyt, tik lietuviai sugeba iš puzdro žiežirbą išskelti!

—O dabar žiūrėk, — kazimierietė grįžo prie padaryto bandymo odoje, — kokia raudona, lyg saga, dėmė mano odoj, paskiepinus piktžolių dulkėmis, atsirado. Paties, — žiūrėdama į mano odoj daryto bandymo vietą, tęsė ji, — neigiama reakcija. Nors aš ir jautri piktžolėm esu, tačiau lietuvišku būdu piktžoles sunaikinus, bus man mažesnis galimumas alergiška liga susirgti, — džiaugėsi kazimierietė auklėtinė.

Taip abu — daktaras ir medicinos technikė, sutarę visų bendrą priešą, piktžolių žieduose slypintį, sunaikinti, išsiskyrė.

Ką lietuvis jau seniai praktikavo, tą čikagiškis dar tik šią vasarą pradėjo

O vaisiai to daktaro susitarimo su kazimieriete aiškūs. Nė metams nepraėjus, pirmą kartą Chicagos istorijoje, kazimierietė pradėjo Chicagos piktžoles šienauti. Tegu ne ji pati tai atlieka, bet užtenka, kad minėto susitarimo vaisiai prinoko. Tinkamai painformuotas burmistras įsakė visiems čikagiškiams pereitą ir šią vasarą visas savo aplinkumoje piktžoles nušienauti. Kas tingės — to lėšomis pats burmistras, atseit miesto tarnautojai, tinginčio jo sąskaita atliks. O ar ne lygiai tą patį mes Lietuvoje jau metų metus praktikavom?

Be lietuviškų vaistų ir milijoninė Chicaga nė iš vietos

Ar nemalonu, kad, gali sakyti, be lietuviškų gyduolių — patarimo nė milijoninė Chicaga neišsiverčia. Jei jau vienoj siauroj srity, lietuvišką galvojimą pritaikius, žymaus sveikėjimo susilaukiame, tai ką bekalbėti, kas nutiks, kai lietuviška galva į platesnius sveikatos laukus pasileis!

Argi net dabar tu, lietuvi skaitytojau, savu laiku lietuvišką talerį — lietuviškumą, kaip anas bibliškas negudruolis, žemėn užkasęs, neatkasi ir lietuvių bei amerikiečių labui plačiai kasdieninėn apyvarton nepaleisi?! Argi ir toliau tu tikra puošmena — tauriu elgesiu nepasidabinsi ir juo šio krašto nepapuoši?! Tik greičiau rangykis Lietuvių Bendruomenės pastogėn — ten kur kas jaukiau ir nuo dulkių saugiau bus.

Detroit, Mich.

Detroito lietuvių tautinis ir visuomeninis gyvenimas

Iš tolo žiūrint Detroito lietuviai atrodo vieningi ir gerai sugyveną, jei kalbėtume apie organizuotus ir drausmingus lietuvius bei jų organizacijas. Čia veikią Detroito lietuvių organizacijų centras, kuriam priklauso apie trisdešimt draugijų, reprezentuojančių keturias idealogines sroves, DLO centras, kuris įeina į Amerikos Lietuvių Tarybos sudėtį, kasmet suruošia Lietuvos nepriklausomybės minėjimus. Aukomis paremia Tarybos ir Lietuvos laisvinimo veiksnių reikalus. Balfo šalpos darbas taipgi bendrai vedamas. Bet paskirų draugijų daromuose parengimuose, koncertuose ir kitokiose sueigose nuolat pasitaiko susidūrimų, atseit rengiant kokį žymesnį koncertą ar pikniką, vis sutampa du ir daugiau tą pačią dieną. Dėl tokio sutapimo dažnai neturime numatyto pasisekimo. Kad tai būtų išvengta, DLO centras tą reikalą svarstė porą metų, pagaliau nutarė ir net į konstitucijos projektą įrašė, kad būtų vedamas tam tikras parengimų kalendorius. Toks kalendorius užvestas nuo Naujųjų Metų. Bet parengimų bei koncertų sutapimo negali išvengti. Paskutiniu laiku paaiškėjo, kad tokie parengimų sutapimai įvyksta ne atsitiktinai, bet tam tikros srovės atskirų žmonių daromi sąmoningai, kad priešui pakenktų.

Paskutiniu laiku toks puolimas nukreiptas į SLA. Mat, kitais metais Detroite įvyks Susivienijimo Seimas. Tam Seimui pasiruošti dviejų kuopų sudaryta komisija. Birželio mėn. ji suruošė pikniką ir dabar, spalio-Oct. 30 d. ruošia koncertą. Dalyvaus labiausiai pagarsėjusi dainininkė, Aldona Stepužienė.

Rengiant pikniką, tą pačią dieną buvo surengtas kitas piknikas, katalikų veteranų vardu. Dabar spalio 30 d. vėl daromas parengimas, kviečiamas iš Toronto choras. Kvietimą daro pustuzinis save pasivadinusių korespondentų klubu. Dabar pradeda aiškėti, kad tas pustuzinis žmonių yra niekas daugiau kaip vienybės ardytojai. Bet vargu ar galima būtų visą kaltę sumesti tiems neklaužadoms. Čia iš dalies kalta visa katalikų srovė, nes juos paremia. Kad ir šiuo atveju. Jei jie nesitikėtų tos srovės žmonių pritarimo, jie nerizikuotų kviesti chorą iš Toronto. Katalikiškų draugijų atstovai DLO. Centre daugiausia sielojos ir darė siūlymų, kad būtų pašalintas draugijų parengimų sutapimas. Dabar tegul pasižvalgo ir įsitikina, kas čia kaltas.

Dėl įvykstančio operos artistės Aldonos Stempužienės koncerto spalio 30 d., visai pasitikima Detroito lietuvių gera valia ir parama.

F. M.

TELEVIZIJOS

Visų geriausių Amerikos 1956 metų gaminių spalvotos Mahagony, Walnut, Blande. Ištobulintos, aiškiai paveikslus rodančios, mažai tegendančios ir turinčios

BUDRIKO SPECIALŲ LEIBELĮ

Nieko nereikia įmokėti. Duodame 30 dienų išbandymui. Lengvi daliniai išmokėjimai. Jei pirksite vasaros pabagoje, tai sutaupysite $100.00, ir dar gausite gražią dovaną iš juvelyrų skyriaus.

17 colių Televizijos $78.00
21 colio Televizijos $98.00
21 colio Console TV $148.00
21 colio TV su radiju ir fonografu $198.00
24 colių Televizijos $188.00
Automatiški fonografai $48.00
3 greičių fonografai $19.95
Maži radijai ..... po $10.00
Maži radijai su elektros laikrodžiu ..... po $16.00

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St. Tel. CAlumet 5-7234

Budriko Radio Valanda iš WHFC stoties, 1450 kilocycles, ketvirtadieniais nuo 6 iki 7 val. vakare. Įmonė atdara pirmadieniais ir ketvrtad. nuo 9 iki 9:30 val. vak. Kitom dienom 9 iki 6. Sekmad. 10 iki 5 val.v.

THE TRUTH IS...

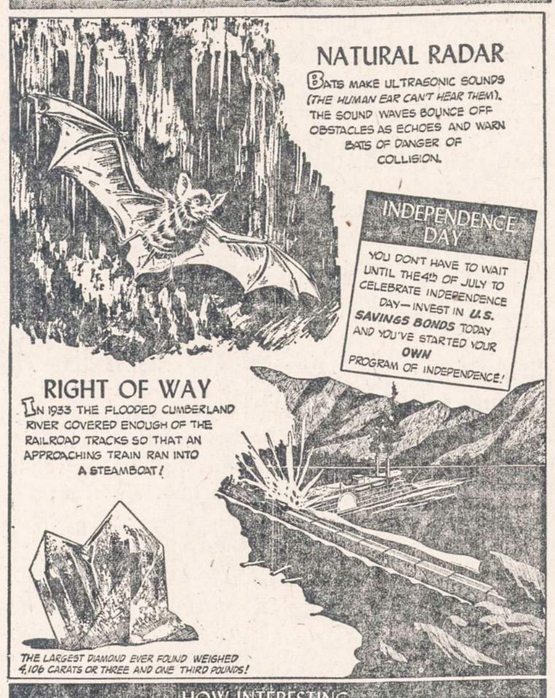

HOW INTERESTING

SAVINGS BONDS EARN 3% WHEN HELD TO MATURITY! SAVE AS LITTLE AS AN AVERAGE OF $3.75 PER WEEK—AND IN NINE YEARS YOU'RE $2,137 TO THE GOOD!! START TODAY!

Vieta, kur tikrai gali puikiai praleisti vakarą baltai apklotų staliukų ir žvakučių apšviestoje lietuvių vedamoje

ZEP'S RESTAURANT & LOUNGE
1522 WEST 51 STREET
RESTORANAS-KAVINĖ-COCTAIL LOUNGE

Lietuviški bei vietiniai gardžiai pagaminti valgiai. Labai maloni atmosfera — vėdinama šaltu oru. Kur rasi Chicagoje lietuvišką užeigą — kavinę, kur 4 vakarus savaitėje TREČIADIENIAIS, PENKTADIENIAIS, ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS grotų puiki muzika, prie kurios galėtum smagiai pasišokti.

Kavinė atidaryta kasdien iki 4 val. ryto, o šeštadieniais iki 5 val. ryto.

Specializuojamės ir pusiau uždarais baliais: gimtadienių, vedybinių sukakčių ir kitomis progomis. Galima rezervuoti su valgiais, gėrimais, muzika ir patarnavimu.

Atvykite, tikrai nesigailėsite praleidę vakarą pas mus.

VALĖ IR VLADAS VAITEKUNAI.

Mes mokame 3½%

MIDLAND Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN. — TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
SAVINGS INSURED UP TO $10,000

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudą.
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

JONAS GRADINSKAS
Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas
"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
J. G. Television, 944 W. 35th Place
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio neviršikinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo pūslės ligų, širdies supykimo šiurpuliavimo, prešalimo, diegliu, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA 1490 kilocycles
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Watch Look Up! Sign Up!
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Dirbančių Skaičius Prašoko 65,000,000

Šiandien Amerikoje dirba įvairiausius darbus fabrikuose, biznio įstaigose, raštinėse ir prie įvairių statybos darbų apie 65,000,000 žmonių. Tą skaičių per radiją ir televiziją Darbo Dienos šventės proga paskelbė JAV darbo sekretorius James A. Mitchell.

Niekad Amerikos istorijoje dirbančių ir sau pragyvenimą pelnančių žmonių skaičius nebuvo toks didelis. Maždaug prieš dešimt metų buvęs JAV viceprezidentas Henry A. Wallace išleido knygą vardu "Sixty Million Jobs". Knygoje buvo pavaizduotas būsimos Amerikos vaizdas, kai 60 milijonų žmonių bus aprūpinti darbais (tada dirbančių skaičius siekė maždaug 53 milijonus). Wallace samprotavo, kad Amerika susilauks nepaprastos gerovės, kai visi dirbs, kas tik pajėgs ir norės, ir daugiau nebebus bedarbių.

Tada nei jis, nei kas kitas nenumatė, kad gyventojų prieauglis Amerikoje neapprastai padidės. Kai Wallace savo knygą rašė, Amerika turėjo gal nepilnai 145 milijonus gyventojų. Šiandien gyventojų skaičius jau prašoko 160 milijonų. Tad iš to fakto, kad šiandien dirbančių skaičius prašoka 65 milijonus ir tas skaičius yra didžiausias šio krašto istorijoje, jokiu būdu dar negalima daryti išvadą, jog dabar Amerikoje jau yra pasiekta pilna gerovė.

Kad dirbančių skaičius Amerikoje didesnis nei kada nors, tai tiesa. Tačiau reikia neužmiršti, jog šiandien Amerika turi ir daugiau gyventojų, negu kada nors praeity. Tad ir apie pilną gerovę būtų galima kalbėti tik tuo atveju, jei visi, kas nori ir gali dirbti, būtų aprūpinti darbais.

Bet tokios gerovės Amerikoje dar nėra. Tą faktą pabrėžė ir CIO prezidentas Walter P. Reuther savo Darbo Dienos kalboje. Nors Amerikos darbininkai per paskutinius kelis mėnesius daug ką laimėjo, vienok, pareiškė Reuther, tenka susirūpinti tuo, kad kai kuriose vietose bedarbių skaičius ne tik sumažėjo, bet kaip tik priešingai, — jis padidėjo. Bedarbių dabartiniu laiku priskaitoma iki 3,000,000.

Turint galvoje bedarbių skaičių, darbo sekretoriaus vaizduojamas šio krašto gerovės paveikslas pasidaro mažiau ryškus bei patrauklus.

Reiškia Nepasitenkinimą

Susižavėjimas Genevos viršūnių konferencija, kuri įvyko birželio mėnesį ir faktiškai nieko nenutarė, pradeda pamažu praeiti. Neseniai prezidentas Eisenhower pasakė Philadelphijoje kalbą, kurioje jis aiškiai pabrėžė, jog Vokietijos ir pavergtų kraštų klausimas turės būti išspręstas. Kol to nebus padaryta, tol negalės būti ir kalbos apie tikrą taiką pasauly.

Viceprezidentas Nixon irgi priminė Vokietiją. Be to, jis gana nepalankiai atsiliepė apie komunistinę Kiniją, kuri visokiais būdais nori įsigauti į Jungtines Tautas.

Tos JAV prezidento ir viceprezidento kalbos, matyti, buvo gana karčios piliulės Maskvai. Jei kai kurias ištraukas iš prezidento Eisenhowerio kalbos "Pravda" išspausdino be komentarų, tai visai kitokiu tonu prabilo apie viceprezidentą Nixoną, kuris esąs susidėjęs su reakciniu elementu, darančiu pastangas suniekinti "Genevos dvasią".

Vadinasi, gražiais žodžiais ir pareiškimu draugiškumo Sovietų valdovai tikėjosi užliūliuoti laisvąjį pasaulį, kad tasai pro pirštus žiūrėtų į tai, kas padaryta, ir nebekeltų nemalonių klausimų ryšium su Vokietijos padalinimu bei išlaisvinimu tų kraštų, kuriuos Sovietai jėgos pagalba pavergė.

Kai tie klausimai keliami, tai Maskva reiškia nepasitenkinimą ir priekaištauja, kad pažeidžiama "Genevos dvasia".

Antras "Darbo" žurnalo numeris

J. Kaminskas str.: "LSDP 1905 metų įvykiuose" įdomiai tuos įvykius apžvelgia ir juos įvertina. Jis rašo;

"Mūsų liaudis — darbininkai miestuose ir ūkininkai lietuviškajam kaime — pakluso istorinio momento liepimui ir gaivališkai į kovą įsijungė. Šį kartą kova buvo pralaimėta. Pikčiausias Lietuvą slėgusio vargo kaltininkas — caro valdžia — po gauto smūgio atsigavo ir su visu sužeisto žvėries žiaurumu dar kartą slopinančiu kalnu užgulė laisvės panorusį kraštą. Bet tuos revoliucinius metus sekusi reakcija neįstengė padaryti vieno: neįstengė palaužti pasiryžimo ir toliau kovoti už laisvą ateitį ir vilties, kad ta kova galiausiai bus laimėta.

1905 metais liaudies sąmonėj įdiegtas pasitikėjimas savimi, pasiryžimas nusikratyti svetimu politiniu jungu ir susidoroti su socialinėmis mūsų gyvenimo negerovėmis vėl prasiveržė gaivališku veiksmu 1919 metais, kai paskelbtą,nepriklausomą, demokratinę Lietuvos respubliką reikėjo sau patikrinti ir kurti. 1905 metais parblokšta Lietuva vėl sukilo: šį kartą, kad laimėtų".

Toliau jis suglaustai sumini tų metų Lietuvos sukilimo eigą ir vienu didžiųjų įvykiu skaito Didįjį Lietuvos Seimą Vilniuje:

"1905 metų galą atžymėjo nepaprastas Lietuvai įvykis — Didysis Vilniaus Seimas. Kiek apie Seimą iki šiol buvo rašyta, iš pasakojimų apie jį susidaro įspūdis, kad seimas buvo niekieno nelaukta staigmena, spontaniškas ir ne visai suprantamas įvykis. Kai iš visų Lietuvos kampų suplūdo apie 2,000 lietuviškojo kaimo delegatų, Seimą šaukęs komitetas su dr. J. Basanavičium priešaky nustebo ir kiek apsigando. Seimo iniciatoriai, patys revoliuciniam darbe nedalyvavę ir nedaug žinoję, kas Lietuvoj vyksta, nelaukė, kad Lietuvos kaimas taip gaivališkai atsilieps į kvietimą atvykti Vilniun. Seimo paruošta darbotvarkė buvo nevykusi — joje pastatyti klausimai numatė ramias, kabinetines diskusijas ir beveik nelietė opių, gyvenimo momento statomų problemų. Kaimo delegatai važiavo Vilniun su savąja programa, su savo bėdomis, skundais ir reikalavimais. Ir kai pačioj Seimo pradžioj buvo jiems duota šnekėti, posėdžių salė patvino mūsų kaimo vargų aistringu pavaizdavimu".

Susirinkusiame D. Seime Vilniuje pasireiškė dvi pagrindinės srovės: revoliucinių nuoaikų pagautas lietuviškas kaimas ir konservatyvi kunigija, kuri baimingai žiūrėjusi į dienos įvykius. Lietuvos socialdemokratijai teko ir D. Seime imtis atsakomingo darbo. Pirmuoju veik vieninteliu, pagrindiniu ir įvykių esminiu klausimu D. Seimo buvo svarstomas, ko sukilimu siektina ir reikalautina ir kas darytina.

Tatai pačiame sukilimo įkarštų 1905 metais gruodžio 4-6 d. D. Seimas Vilniuje nustatė sukilimo gaires, jam davė turinį ir jį įprasmino. Susirinkusieji Seimo astovai po karštų, ilgai užtrukusių ginčų vieningai pasisakė už caro valdžios nuvertimą kartu su kitomis Rusijos vergiamomis tautomis ir už Lietuvos autonomiją. Lietuvos socialdemokratijos iki tol pagrindiniu šūkiu buvo: Nepriklausoma Lietuva. Čia J. Kaminskas smulkiau nenupasakoja, kuriais sumetimais D. Seimo buvo pasitenkinta autonomijos reikalavimu. J. Kaminskas yra vienas iš D. Seimo Vilniuje dalyvis. Šiemet sueina 50 metų, kai tas mūsų tautai reikšmingas Seimas susirinko, tai tenka laukti, kad jis ir kiti gyvi likę to D. Seimo dalyviai, dabar Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyveną, tuo ir kitais klausimais spaudoj pasisakys. O pasisakyti reikia, nes komunistų tramdomoj spaudoj jau skuba iš anksto to D. Seimo reikšmę nuvertinti ir imasi "įrodyti", kad ano meto Lietuvos sukilimo svarbesnieji veikėjai buvę ne lietuviai, bet rusai. Todėl D. Seimo Vilniuje buvę atstovai ir 1905 m. sukilimo dalyviai yra kaip ir įpareigojami atsiliepti kaip tikrai buvo. Jau labai gerai, kad J. Kaminskas savo prisiminimais apie 1905 m. pasidalina su "Darbo" skaitytojais.

Nebūtų niekam skriaudos, jei kitas "Darbo" numeris būtų ištisai paskirtas 1905 m. sukilimui Lietuvoj ir buvusiam D. Seimui Vilniuje.

Deja, 1905 m. sukilimas Lietuvoj Rusijos despotijos buvo užgniaužtas. Apie tai šiaip J. Kaminskas atsiliepia:

"Metų pabaigoj atsigriebusi po Maskvos darbininkų sukilimo caro valdžia puolė ir Lietuvą. Revoliuciniam sąjūdy labiau pasižymėjusius rajonus — Kupiškį-Anykščius-Rokiškį-Žagarę-Joniškį, dalimi Suvalkiją ir Žemaičius — nusiautė baudžiamieji kareivių būriai. Prasidėjo veikliųjų vietos veikėjų suėmimai. Kalėjimai prigrūsta sausakimšai. Per revoliucijos metą baimės pagauti dvarininkai atsikvėpė pilna krūtine. Didelį palengvinimą pajuto ir mūsų kunigų daugumą. Lietuviškasis kaimas, ypač kaimo biednuomenė, tiek daug iš įvykių laukusi, atslūgo.

Bet mūsų liaudis, kartą sukilusi ir pajutusi, kad ji yra jėga, suprato, kad gyvenimas galima geriau sutvarkyti. Ji neprarado įsitikinimo, kad kova dar nėra baigta, ir vilties, kad ji gali būti laimėta. Prasidėjusi reakcija suvarė tą įsitikinimą ir viltis į liaudies sąmonės pogrindį, nematomą caro žandarui; bet tos viltys išliko gyvos iki pat pirmojo pasaulinio karo ir taip pat gaivališkai iškilo, kai reikėjo paskelbtąją Lietuvos nepriklausomybę ginti ir kurti".

Tą vertingą straipsnį J. Kaminskas baigia taip pasisakydamas:

"Sąjūdis, kaip jis vyko 1905 metais, buvo pačios mūsų liaudies vykdomas. Jokia partija neturi teisės pati viena savintis, kas tuomet buvo laimėta. Bet Lietuvos Socialdemokratų Partijos vaidmuo kalbamųjų metų įvykiuose buvo vis tik ypatingas. Partija su jaunuolišku entuziazmu įsijungė į sąjūdį, jam duodama turinį ir jam vadovaudama. LSDP buvo tuomet vienintelė mūsų sąlygose masinė organizacija, daug pakėlusi, reakcijai prasidėjus, ir ryžtingai toliau veikusi. Dar 1907 metų pradžioj, revoliuciniam sąjūdžiui atslūgus pačioj Rusijoj, partija dalyvavo antrosios Dumos rinkimuose, ir sugebėjo pati viena pravesti rinkimus Kauno gubernijoj; rinkimų išdavoj Kaunijos ūkininkai pasiuntė Peterburgan penkis atstovus — visus socialdemokratus. Į LSDP istoriją 1905 metai įrašė vieną įdomiausių ir nepasikartojančių jos lapų".

Dr. J. Repečkos eina antroji dalis jo paskaitos "Žmogaus prievartavimas nesiliauna". Apie tą įdomią paskaitą savo laiku "Naujienose" trumpai buvo pasisakyta. Čia nesikartosime ir kai bus trečia dalis jos atspausdinta, tuomet bus galima plačiau pasisakyti.

Patraukliai skaitomas Petro Tarulio apsakymėlis "Sidabrinis lietus".

K. Balkus labai vykusiai, visiems suprantama kalba pasisako apie mirusį A. Einsteiną kaip žmogų ir mokslininką. Tai gražus pavyzdys kaip galima, — nevartojant eiliniam skaitytojui neįprastų, retai vartojamų žodžių, — atpasakoti ir sudėtingas mintis, mokslo žinias.

K. Jonas prisimena Praną Lavinską, "Angliakasių atsiminimų" vieną iš autorių ir jų leidėją. Ten vienoj vietoj taip pasakyta apie jaunimo nutautėjimą:

"Čia trumpai pažymėtina, kad religinis fanatizmas yra viena priežasčių, kodėl senosios emigracijos vaikai nutautėjo. Augančiam jaunimui fanatiškai religinė aplinka buvo svetima, nejauki, atgresianti, ideologiškai nesuprantama ir nepriimtina. Norom nenorom jaunimas ieškojo kultūringesnių santykių ir tuo būdu tolo nuo savo tautinės bendruomenės".

Mums atrodo, kad per drąsus teigimas. Jei tas jaunimas būtų ieškojęs "kultūringesnių santykių", tai jis ar kai kurie jų būtų prasikišę ir dabar mes juos bendroje amerikonų visuomenėj beveikiančius regėtume, apie juos girdėtume, spaudoj rastume arba jų raštus, nors ir svetima kalba, skaitytume. Bet jie dingo. Dingo ne kultūringesnių santykių ieškodami, bet didesnių patogumų masinami ir mes jų pro automobilius, sporto aikštes nepastebim.

Str. "Tarybinės Lietuvos ūkis" J. K. apžvelgia T. Lietuvos pramonę.

Čia tenka pastebėti, kad ta pramonės komunistų "pažanga" labai slidi. Jos rodyklės keičiasi pagal reikalą. Buvo teigiama pramonės gamyba T. Lietuvoj padidėjusi 3,52 kartus ją palyginus su iki prieškarine, o dabar T. Lietuvos komunistų aktyvo susirinkime Vilniuje A. Sniečkus pranešė, kad pramonės gamyba pakilusi 4,6 karto palyginus su 1940 m. Be to, vargu daug darbininkų toji pramonė patraukia iš Lietuvos kaimo žmonių, o daugiausia į ją kimba atėjūnai. Klaipėdos mieste žuvies, laivų remonto įmonėse atėjūnai gal daugumoj.

K. Bielinis sumini, ką JAV darbininkai šiais metais laimėję.

Žodžiu, šis "Darbo" numeris gyvas, įdomus ir jo kalba sklandesnė, negu pereito numerio kai kurių straipsnių kirviu nutašytų.

J. Vlks.

ĮVAIRENYBĖS

Magnezijus — naujas ir svarbus metalas

Magnezijus, lengvas sidabro spalvos metalas, gaunamas iš jūros, darosi vis plačiau naudojamas. Namų savininkai naudoja magnezijaus kopėčias, įrankius, lagaminus, gi fotografai irgi plačiai naudoja šį metalą, nes degdamas jis duoda nepaprastai stiprią šveisą. Šią vasarą buvo pagaminti ir keli lėktuvai vien tik iš magnezijaus.

Metalas, kuris pats, galima sakyti, yra praėjusio karo kūdikis, taipgi naudojamas kūdikių vežimėliams. Dėl savo lengvumo (trečdaliu lengvesnis negu aluminijus) ir stiprumo magnezijus labai tinka mašinų dažnai keičiamoms dalims bei sunkvežimių ir autobusų rėmams gaminti.

Magnezijus buvo atrastas 1830 m. Prancūzijoje. Viena iš jo būdingų savybių yra tai, kad sumaltas į miltus jis dega duodamas labai stiprų karštį ir šviesą. Gesinimas vandeniu liepsną dar labiau stiprina. Ta magnezijaus savybė buvo išnaudota praėjusio karo metu padegamosiose bombose.

BRUNONAS BUŠACKIS

LAFAYETTE'AS – ŽMOGAUS TEISIŲ SKELBĖJAS

(Tęsinys)

VIII. Lafayette'as ir Italijos susivienijimas

Mat, šis iš austrų internavimo išsivadavęs 1831 m. Lenkijos-Lietuvos sukilimo 20,000 vyrų korpo vadas buvo ne tiktai pasižymėjęs menku pasiryžimu bei talentu, bet dargi savo vengimu ateiti apsuptai Varšuvai pagalbon ir pervedimu savo kariuomenės į Austrijos žemes, reikšmingai prisidėjęs prie sukilimo nuslopinimo.

Tas Ramorino paskyrimas vyriausiuoju kariniu Savojos ekspedicijos vadu ir vėl pasirodė labai pragaištingas. Šveicarų visuomenė rodė savanoriams daug simpatijų, bet valdžia, bijodama užsitraukti Piemonto priekaištus dėl jiems priešiškų revoliucinių dalinių globojimo, pradėjo nuginkluoti atskirus į Savojos pasienį Genevos ežero kryptimi einančius dalinius. Harro Harrig vadovybėje susidaro ir skandinaviškų savanorių dalinys. Savojos invazijos žygyje dalyvavo ir paskui savo heroizmu ir tragiška mirtim Vilniuje pasižymėjęs seniškis Simanas Konarskis. Jis jau 1833 m. vasarą buvo dalyvavęs Zaliwskio 39 emigrantų ekspedicijoje. Dėl rusų persekiojimo į Prūsus pabėgęs, bet ir iš ten ištremtas, jis buvo atvykęs Šveicarijon ir čia tuoj prisidėjo prie Mazzini ruošiamos Savojos ekspedicijos.

Ramorino, kuris vadovavo didesnėms pajėgoms, ne tiktai neveikė ryžtingai, ne tiktai tenkinosi tuščiu manevravimu, bet dargi, nesugebėdamas koordinuoti smulkesnių dalinių neprasmingų operacijų, juos be reikalo paaukojo. Tuo tarpu kai iš Berno į pasienį atvykę entuziastiški vokiečių studentai buvo patrulių išvaikyti dar jiems sienos neperžengus, iš Grenoblio atvykusių lenkų didesnioji dalis buvo Piemonto kariuomenės išblaškyta, o paimtieji nelaisvėn likučiai Cambray mieste sušaudyti.

Visa tai įvyko nežiūrint karštų Mazzini protestų, Ramorino pajėgoms liekant neaktyvioms. Karštai su bailiu ir negabiu vadu susiremdamas, Mazzini stengėsi prikalbėti jį pereiti atakon. Tačiau tų desperatiškų Mazzini pastangų rezultate Ramorino tik pasitraukė, palikdamas Dievo valiai ekspedicijos likimą.

Po nepavykusio žygio atsipeikėjęs, nenuilstantis Mazzini sugalvojo brolišką tautų santarvės planą, kurį jis priešpastatė reakciniai monarchiškam "Šventosios Sąjungos" planui. Mazzini iniciatyva ir paraginimu 1834 m. kovo 15 d. buvo įsteigta "Jaunoji Lenkija", kiek vėliau Breidensteinų ir Dr. Barth buvo įsteigta "Jaunoji Vokietija" ir italams, vokiečiams ir lenkams Berne dėl bendrų principų susitarus, Mazzini 1834 m. balandžio 15 d. įsteigė Berne ir "Jaunąją Europą", kurios paktą pasirašė 7 italai, 5 vokiečiai ir 7 lenkai. 1834 m. Paryžiuje įsikūrė ir religiniai-demokratiniais pagrindais įsteigtoji "Société des proscrits" (tremtinių draugija). Tik vėliau Marksas tai savo pradžioje humanistinei organizacijai su šūkiu "visi žmonės yra broliai" davė proletarišką klasinės kovos koncepciją.

IX. Lafayette'as ir Lenkijos-Lietuvos nepriklausomybės atstatymas

Lafayette'as buvo 1830-31 m. sukilimo metu iš visų svetimšalių pats aktyviausias kovotojas už pavergtos Lenkijos-Lietuvos valstybės atstatymą. Kai šviesusis Joakimas Lelevelis, garsaus Mickevičiaus mokytojas ir filoretų bei filomatų mecenatas, 1830 m. sukilimo metu tapo penkių narių sukilimo vyriausybės nariu, jų tarpe demokratus atstovaudamas, jis per Leonardą Chodzką, savo patikėtinį Paryžiuje, palaikė santykius su Lafayette'u.

Jau 1830 m. vasario 12 d. lenkų emigracijai Paryžiuje švenčiant Kosciuškos mirties sukaktį, Lafayette'as atvyko į minėjimą. Jis Benjamin Constant lydimas atvyksta į Savinskio suruoštą koncertą, randa progos kalbėti ir apie Kosciušką, Lenkijos vadavimą ir geresnės ateities viltį. Jam ta proga įteikiama lenkų emigracijos dovana — Kosciuškos portretas. Nuo to laiko tiek jo La Grange dvare, tiek ir jo Paryžiaus bute šalia Washingtono portreto kabės ir Kosciuškos paveikslas.

Lafayette'ui po liepos įvykių vėl tapus tautos gvardijos vadu, jo adjutantu kapitono laipsniu priimamas ir Leonardas Chodzko. Lafayette'as, tas demokratiškai liberalinių principų orakulas, randa progos autoritatyviai pasisakyti ir Lenkijos-Lietuvos nepriklausomybės reikalu. Mat, įžymus vokiečių gamtininkas ir garsaus diplomato brolis, Alexander von Humboldt, susidomėjęs demokratiško markizo pradžioj sprendžiama įtaka, jį paklausia, kokie būtų naujosios Prancūzijos principai kitų valstybių atžvilgiu. Lafayette'as į laišką kukliai atsako, kad principinius apie Prancūzijos nusistatymą pareiškimus begalįs padaryti užsienio reikalų ministeris. Kai tuomet Humboldt'as paklausia, koks būtų jo, Lafayette'o, nusistatymas, Lafayette'as, žinodamas Humboldt'ų autoritetą vokiečių tautoj, pasinaudoja proga išdėstyti savo politikos kredo. 1830 m. gruodžio mėn. laiške jis išvedžioja, kad prancūzai neleisą, kad kita valstybė kištųsi į jų vidaus reikalus. Nors prancūzai taip pat nesikišią į savo kaimynų reikalus, tačiau jeigu — čia senasis revoliucionierius pasidaro iškalbingas — kitos tautos paseks prancūzų pavyzdžiu ir išsikovos laisvę, "mes nepakęsime, kad svetimos valdžios pasiųstų savo antirevoliucinius žandarus į jas, nes mes nepripažįstame, kad Lenkija ir Rusija sudaro vieną tautą. Jeigu Jūs nenorite nuslopinti kitų kaimyninių tautų laisvės — nuslopinimas būtų tiesioginis ir flagrantiškas nedraugiškumas prieš mūsų socialinę egzistenciją, Jums nereikės nusiskųsti nei Prancūzija, nei liepos revoliucija".

Toks Lafayette'o asmeniškas pasiryžimas stoti už mūsų ir Lenkijos laisvę, buvo priežastis to, kad generolas grafas Ostrovskis, Lenkijos tautinės gvardijos vyriausiasis vadas, 1831 m. vasario 1 d. Lafayette'ą paskyrė pirmuoju lenkų tautos gvardijos grenadierium. Tačiau tokia Lafayette'o veikla nepatiko revoliucinių durtuvų į karališką sostą įkeltam Louis Philippe'ui, kuris jausdamasis benkartu karalių tarpe, šunuodegavo prieš Europos karūnuotuosius galiūnus.

Karalius ne tik dėl to, kad būtų manęs, jog karo atveju neišvengiamai prieš Prancūziją susidarytų Rusijos, Prūsijos ir Austrijos koalicija ir kad Prancūzija tokios koalicijos neįveiktų, bet ir dėl to, kad jis iš viso nenorėjo įsipainioti į karą su Rusija, buvo tokiu Lafayette'o principingumu didžiai nepatenkintas. Jis, žinoma, nenorėjo, kad Lenkija-Lietuva būtų Rusijos nuslopinta, jis net norėjo jai šiek tiek padėti, tačiau tik tiek, kiek sukilėlių parėmimas nepažeistų jo į legitimizmą pretenduojančio monarcho prestižo ir kiek jis nepakenktų Prancūzijos labai praktiškai suprastiems interesams. Dėl to karalius iš Lafayette'o malonės greit pasirūpino, kad jam kliudantis laisvės patriarchas būtų atstatytas nuo tautos gvardijos generalinio komendanto pareigų. Jo politikos vairuotojų linija pasižymėjo neaiškumu ir net vylingumu. Užsienio reikalų ministras generolas Sebastiani pradžioj sukilėlius labai drąsino ir per Lenkijon nusiųstus emisarus juos prikalbinėjo, kad jie tik dar du mėnesius ištvertų, nes, esą, paskui Prancūzija galėsianti teikti pagalbą. Paskui jis užmiršo tuos savo pažadus.

(Bus daugiau)

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Skautai baigė stovyklauti

Anglijos skautai po vienos savaitės stovyklavimo Lietuvių Sodyboje jau išsiskirstė į namus. Buvo suvažiavę virš 90 lietuvių skautų. Stovyklavimo metu, be skautiškų dalykų, dar buvo dėstoma Lietuvos istorija ir suteikta žinių iš pirmosios pagalbos ir higienos. Surengta ekskursija į Portsmouth, čia pasimaudė jūroje ir apžiūrėjo didįjį Anglijos karo uostą.

Tuo laiku sodybos miškelyje stovyklavo ir viena anglų skautų draugovė iš Londono. Su anglų skautais buvo užmegstas ryšys ir vėliau visą laiką vyko draugiškas bendradarbiavimas.

Į paskutinį skautų laužą buvo atvykęs skautybės įkūrėjo sūnus Baden Powell. Svečias pasisakė, kad jis prieš karą yra buvęs Lietuvoje ir likęs sužavėtas lietuvių nuoširdumu. Skautai jam įteikė dovaną — tautiškų raštų menišką juostą su Lietuvos skautų brolijos ir seserijos ženklais.

Išvyko į Daniją

Dailininkas K. Dargis su šeima nuolatiniam apsigyvenimui išvyko į Daniją. Per visą Londone gyvenimo laiką buvo uolus lietuviškų organizacijų talkininkas. Piešė vaidinimams dekoracijas, skelbimus, knygoms vinjetes, apipavidalinimus ir k. Prieš penketą metų lietuviškais tautiniais raštais išdekoravo Londono lietuvių bažnyčią. O šiais metais prieš išvažiuodamas trumpai vadovavo zakristijos remonto darbams ir papildomai pagražino bažnyčios sienas ir altorius.

Laimingos kelionės ir sėkmės naujoje žemėje.

Daug triukšmo dėl nieko

Vienas Nottinghame gyvenantis lietuvis už triukšmo kėlimą buvo nubaustas 3 svarų bauda. Kiek smoko, tiek ir grieko — atseit, kokia bausmė, toks ir nusikaltimas, gali nevienas pagalvoti. Nes Anglijos teismų praktikoje 3 svarų bauda yra dažnas reiškinys. Bet anglai iš šito įvykio sudarė didžiausią sensaciją, kuri nustelbė svarbiausius tos dienos pasaulio įvykius. Net trys didieji Anglijos dienraščiai: "Daily Herald", "Daily Mirror" ir "Daily Express" į savo puslapius įdėjo po dvi ar tris padaryto "nusikaltimo" nuotraukas. Vienas iš jų net pirmame puslapyje patalpino. Greta su nuotraukomis duotas smulkus įvykio aprašymas, pažymint "nusikaltėlio" vardą, pavardę ir tautybę.

Čia yra gera pamoka ateičiai. Tai, kad tokių triukšmingų aprašymų anglų spaudoje daugiau nepasikartotų, įsipareigokime vengti, nors ir smulkiausių blogų darbelių.

Trumpai

Rugpiūčio mėn. 29 d., Londono lietuvių parapijos klebonas kun. A. Kazlauskas dviem mėnesiam bažnytiniais reikalais išvyko į Romą. Klebono pareigas laikinai eina kun. P. Dauknys.

— Pasirodė politinio žurnalo "East and West" 5 numeris. Žurnale apstu įdomios ir aktualios medžiagos, kur tarp kitų yra įdėtas ir Vinco Krėvės-Mickevičiaus straipsnis "Plain Talk in Moscow".

— Rugpiūčio 21 d. princesei Margaret sukako 25 metai amžiaus. Pagal tradiciją, dabar jau ji be karalienės leidimo gali pasirinkti sau vyrą ir ištekėti. Dabar karališkieji rūmai susirūpinę, ką princesė pasirinks vedybom: kilmingą princą ar, numojusi ranka į visas tradicijas, ištekės už to, kuris nėra užaugintas karališkame lopšyje?

—V. Vytenietis

ĮVAIRENYBĖS

Naminių gyvulių amžius ilgėja

Kaip teigia National Geographic Society, kad ne tik žmonės, bet ir jų tarnai, naminiai gyvuliai, rodo tendencijos augti didesniais ir džiaugtis ilgesniu gyvenimu. Pavyzdžiui, prieš 20 m. šunies gyvenimo vidurkis siekė 7-8 metus, gi dabar, geresnio maisto ir veterinarinės priežiūros dėka, vidutinis šuo gyvena 11-13 metų.

Mokslinis apvaisinimas davė gerų rezultatų amerikiečių ūkiuose. Mėsiniai galvijai šiandien auga didesni ir duoda daugiau mėsos; pieninės karvės — daugiau pieno. Paršiukai ir viščiukai irgi greičiau auga. Be to, naminiai gyvuliai taipgi yra daug sveikesni.

Dirbtinio apvaisinimo būdu galima išauginti ir keleriopai mažesnius gyvulius, kaip arklius, galvijus, kiaules ar šunis, net iki nykštukų ūgio.

Kartais tai daroma cirkams ir parodoms, o kartais ir rimtiems ūkio reikalams. Mažo ūgio kalakutai, pavyzdžiui, darosi vis populeresni.

Kalbant apie amžių, retas šuo teišgyvena daugiau kaip 20 metų, nors tokio amžiaus kačių daug daugiau pasitaiko. 1946 metais Amerikoje atrastas seniausias šuo buvo 26, o seniausia katė 31 metų senumo. Lyginant su tamsiaisiais viduramžiais, reikia manyti, kad kačių amžius ypatingai pailgėjo. Tada prietaringi žmonės katę siejo su įvairių rūšių raganavimu ir visokiomis progomis jas degindavo ant laužų, mesdavo žemyn iš aukštų bolkštų ir kitokiais būdais naikindavo.

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Atsiųsk jiems!

East Chicago, Ind.

Kongresmenas Madden pasakys kalbą

Kongresmenas Ray J. Madden sutiko dalyvauti ir pasakyti kalbą tautos šventės minėjime, kurį rengia ALB East Chicagos apylinkė š. m. rugsėjo 11 d. 6 v. v. Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje.

Ponas R. J. Madden yra didelis lietuvių draugas — mūsų reikalų gynėjas ir žinovas, todėl jo pranešimas žada būti tikrai įdomus. Programą atliks p. Alice Stephens vadovaujamas trio: p. Peškienė, Mačytė ir Bobinienė. Solistė p. Peškienė. Valdyba

Pirmas toks veikalas mūsų literatūroje!

"Petras Širvokas Juozo Švaisto rankose pasirodo kaip nepaprastų nuotykių didvyris, kuriame susipina tikrovė ir pasaka. Tai vienas iš tų personažų, kuriems skirta atlikti visokų nuotykių ir stebuklingų žygių, kaip kokiam baronui Miunchauzenui. Šiuo atžvilgiu Juozo Švaisto pastanga yra nauja lietuvių literatūroje. Ji įsidėmėtina ir kitu atžvilgiu: ligi šiol neturėjome tokio stambaus ištiso grožinės prozos veikalo, nuausto iš mūsų pasakų".

Taip rašo kultūros žurnalo "Aidai" kritikas. Šią nepaprastai įdomią knygą dar galima įsigyti už tiktai $2.00 Naujienose, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Paskubėkite!

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MĮSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJIENOSE tik už $1.00.

The little old lady who loved America—

Most of us are lucky enough to be born with American citizenship. Helen Kolesz chose it.

And being an American meant so much to her that back in 1941, when the bombs fell on Pearl Harbor, she volunteered to help serve her adopted land.

During the war years, her patriotism and untiring effort resulted in the sale of more than $5 million worth of Savings Bonds. Bonds which she knew meant strength for her country and security for her fellow citizens.

At the age of 72, Helen Kolesz died last fall, remembered gratefully by her government and her neighbors in Lorain, Ohio.

This month, when the President proclaims Citizenship Day, we might all give thought to the truth that Helen Kolesz understood so well: That making *ourselves* and our *families* secure is one of the most practical ways of keeping our *country* secure. Let's begin investing in America through our good, safe, interest-earning United States Savings Bonds!

Sign up for Savings Bonds where you work or where you bank. Do it now!

Want your interest paid as current income? Invest in 3% Series H.

United States Government Series H Bonds are new current income Bonds in denominations of $500 to $10,000. Mature in 9 years, 8 months and pay an average of 3% per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Series H may be purchased through any bank.

Safe as America — Buy U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

PUBLIC SERVICE ADVERTISING COUNCIL

Skaitykite "N-nas"

Join the GROUND OBSERVER CORPS — CALL CIVIL DEFENSE

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tiktai už $169

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD — Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Illinois

Nuo 1924 iki 1955

AUKŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS -- PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS -- PATARNAVIMAI VELTUI VISIEMS MŪSŲ NARIAMS

Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokesčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko neskaitome už šiuos patarnavimus. 5. Parduodame ir keičiame valstybės bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas ant perkamų namų.

Pas mus yra šie taupymo skyriai: optional, investmentų, vakacijų, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviškiausioje lietuvių taupymo bendrovėje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 South Western Avenue — JOHN PAKEL, Prezidentas — GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGE-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30 - 8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. Ofiso ir rezid. WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialistė Moterų Ligų ir Akušerijos
Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą
Adresas: 2750 W. 71st St.
(Kampas 71st ir California)
Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnuba 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Garsinkitės "N-nose"

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Vasarą, iki Labor Day, šeštadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. ŠTRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir ketvirt. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiad. nuo 10-12; penktadieni 10-2.
Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Organizuojamas stipendijų fondas

Didžiausias iki šiol Amerikos istorijoje stipendijų fondas organizuojamas Evanstone, Ill. The National Merit Scholarship Corp., kaip šis fondas vadinsis, nori surinkti tam reikalui dvidešimt su puse milijono dolerių.

Lėšų jam skria Fordo fondas ir Carnegie Corp.; tikimasi, kad biznio ir pramonės įmonės taip pat jį parems.

Fondas būsianti nepriklausoma privatinė institucija, kuri skirsianti konkurso (kompeticijos) keliu atrinktiems gabiems aukštesniųjų valdinių ir privatinių mokyklų mokniams stipendijas toliau mokslui eiti bei specializuotis. Fondo prezidentas yra J. M. Stalnaker, Princetono universiteto profesorius, o patikėtinių tarybos (trustees) pirmininkas L. Bell, Chicagos advokatas, buvęs kurį laiką Chicagos universteto patikėtinių tarybos pirmininkas.

Illinojuje suvažinėjo 20 žmonių

Per Darbo Dienos atostogas Illinojaus valstybėje suvažinėta 20 žmonių, jų tarpe 9 Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visame krašte auto nelaimėse žuvo gerokai daugiau negu buvo pranašauta: Safety Council of Greater Chicago tebuvo pranašavęs žūsiant 400 žmonių.

Jaunuoliai atakuoja moteris

26 m. amžiaus naktinių klubų fotografė, kuri anksti rytą ėjo namo iš vidurmiesčio, buvo užpulta dviejų nepilnamečių jaunuolių. Juodu ją privertė lipti į jų automobilį, paskui ją nusigabeno į vienus namus ir, ten ją išniekinę, po 2 valandų paleido. Ji taip pat buvusi surišta ir apmušta.

Billings Hospital gydytojai paskui patvirtino, kad iš tikrųjų ji buvusi išprievartauta.

Persikraustė į milžinišką dangorėžį

Prudential Insurance Co. persikraustė į naująjį savo pastatą, didžiausią dangorėžį Chicagoje, ties Michigan ir Randolph. Įstaigai perkraustyti reikėjo bent 37 vagonų, kurie perkėlė 4,650 raštinės baldų, 500 rašomųjų mašinėlių ir daugybę kitokio inventoriaus.

Įstaigoje dirbs 1,400 tarnautojų. Pastatas kainoja 40 milijonų dolerių.

Jis peržiūrės įstatymus

Illinojaus parlamento atstovų rūmų kalbėtojas Wood (resp.) paskyrė atstovą J. J. Adduci į parlamento komisiją studijuoti Illinojaus svaiginamųjų gėrimų įstatymui.

Kaip žinia, Adduci buvo įveltas 1952 m. į skandalą, kai buvo išmokama iš valdžios iždo alga nesamam tarnautojui; taip pat jis buvo 1950 m. pakaltintas nelegaliai ėmęs atlyginimą už vokų pardavinėjimą valstybei. Adduci buvo išteisintas.

Šio garsiojo vad. "vakarų bloko" nario paskyrimas į komisiją sukėlė kai kuriuose sluoksniuose nepasitenkinimo. Pats tos komisijos sumanymo autorius J. De La Cour (dem.) sakosi nustebęs, kad Adduci buvo į komisiją paskirtas. Wood teigia, jog pagal tarnybos senumą Adduci turįs teisę būti komisijoje; be to, Adduci norėjęs būti paskiriamas...

Kiek atneša Chicagai suvažiavimai

Vienas suvažiavimo delegatas Chicagoje per 4½ dienos paprastai praleidžia $164.29.

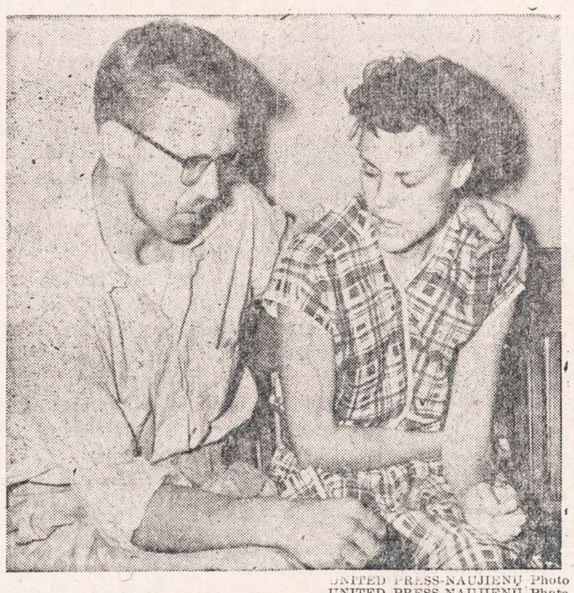

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

KINGMAN, ARIZONA. — Robert Miers ir jo žmona Betty šerifo raštinėje. Jie yra kaltinami nužudymu Kalifornijoje Donald E. Graham'o. Areštavimo metu kartu su Miers'ais buvo ir jų 4 maži vaikai.

Per pirmuosius šešis šių metų mėnesius įvairių suvažiavimų delegatai Chicagoje išleido daugiau negu 100 milijonų dolerių, arba 16 milijonų daugiau negu per tą patį laiką pernai.

Šiuos apskaičiavimus padarė Chicago Convention Bureau.

Įvairios žinios

— Per pastaruosius dvejus metus Chicagoje, panaudojant naują techniką, sumažintas nusinuodijimas maistu 54%.

— Howlett, buvęs sen. P. H. Douglas rinkiminės kampanijos vedėjas, savo kalboje Ottawoje, Ill., pareiškė įsitikinimą, kad po CIO ir AFL susijungimo padidėsianti darbo unijų politinė veikla.

— Chicagoje tūkstančiai žmonių apžiūrėjo lavoną 14 m. berniuko negro Till, kuris buvo nužudytas Mississippi valstybėje. Jo motina tyčia prašė laidojimą porai dienų sulaikyti, kad "žmonės pamatytų, ką padarė mano vaikui". Kūnas buvo pašarvotas 4201 S. State.

— Bloomington, Illinois, AFL unija buvo beskelbianti miesto šviesos ir vandens tarnautojų streiką, bet paskui sutiko nuo to kuriam laikui susilaikyti, nes streikas sudarytų pavojų gyventojų sveikatai. Miestas tvirtina, kad įstatymo keliu turį būti sprendžiami tarp darbininko ir darbdavio kilę nesusipratimai. Unija lauksianti teismo pasisakymo.

— Automatizacijos įrankių paroda atidaryta Navy Pier. Gaminiai išstatyti Amerikos ir kitų 24 kraštų — 222 kompanijų ir 8 universitetų. Paroda truks iki rugsėjo 17 d.

— Pirmadienio vakarą 9:16 v. buvo pastebėtas Chicagoj skrendąs su žalia uodega meteoritas, pasirodęs šiaurrytinėje pusėje.

— 11 m. amžiaus mergaitė Cannizzo, 1440 Winnemac Ave., smarkiai nudegė, kai jos suknelė užsidegė namuose nuo dujinės krosnies ugnies. Nuvežta į ligoninę, ji mirė.

— Miesto tarybos nusikaltimų tyrinėjimo komitetas žada turėti viešus publikos apklausinėjimus rugs. 21 d. Komitetas, kuris buvo 1952 m. įsteigtas nužudžius politiką Gross, jau spėjo pakeisti 4 savo pirmininkus ir labai maža ką tepadarė.

— 18 m. vairuotojas Woods, 4738 Flournoy St., buvo teismo nubaustas sėdėti kalėjime 60 dienų už tai, kad jis užvažiavo ant šaligatvio, norėdamas išgąsdinti ten būrį mergaičių. Policininkas turėjo griebtis ginklo areštuoti tam vairuotojui, nes jis nepasidavė suimamas ir ėmė muštis.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKŠLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

Garsinkitės "N-nose"

TRUMPAI

— **Lietuviai** visus savo darbus nudirbdavo talkos būdu. Šį kartą Balfas visus kviečia į didelę talką viešajai rinkliavai, kuri įvyks rugsėjo 18 d. Visi lietuviai, gyveną 18 kolonijoje, prašomi registruotis rinkėjais pas kun. St. Šantarą, 717 W. 18th St., tel. CA 6-1504, ir Jurgį Janušaitį, 726 W. 18th St., tel. CH 3-1535.

— **Adomo Didžbalio** dukters vestuvėse dalyvavo apie 250 svečių; reikėjo valgyti dviem pamainom. Šeimininkės parengė tik lietuviškus valgius, kurie buvo labai skaniai pagaminti. Svečių tarpe vyravo naujieji ateiviai. Nemaža buvo ir senesnės kartos lietuvių, jų tarpe Melrose Parko prekybininkas Gustainis ir kiti, kuris Didžbalių šeimai buvo užpirkęs namus, kai jie atvažiavo į Ameriką; namai jau išmokėti. (G.)

— **Nauja Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos** vadovybė, išrinkta mokytojų tarybos posėdy ateinantiems dvejiems metams, yra ši: dir. Alicija Rugytė ,vicedir. — kun. A. Tamošaitis.

— **Prel. Juras, J. Stukas, Pr. Lapienė** įstojo į Alice Stephens ansamblio įdainuotos plokštelės leidimo mecenatų eiles. J. Stukas dar pasižadėjo šias plokšteles platinti New Yorko apylinkėse.

— **Muz. J. Byanskas,** talkininkavęs Alice Stephens ansambliui pirmose jo gyvavimo dienose, atsiuntė jam mecenato mokestį, sakydamas, jog leidžiamą plokštelę — albumą bus tikras malonumas turėti namuose.

— **Ged. Galva** tautos šventės minėjime Ciceroje, Ill., rugs. 10 d. 8 v. v. šv. Antano parapijos salėje skaitys paskaitą "Laisvieji lietuviai ir jų dabartiniai uždaviniai".

— **Martynas Vidra ir Eva Trakys** buvo šeštadienį, rugsėjo 3 d., kun. J. Paupero sutuokti Ziono evangelikų liuteronų lietuvių parapijos bažnyčioje. M. Vidra yra naujai įrengęs rūbų siuvyklą ir valyklą 3558 So. Halsted ir jau eilę metų čia, Chicagoje, pragyvena iš siuvimo.

— **208 SLA Pirmosios Moterų Kuopos** susirinkimas įvyks rugsėjo 7 d., Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave. Pradžia 8 v. v. Susirinkimo šeimininkės Anna Jagiella ir Dorothy Vezel rengias po susirinkimo pavaišinti.

— **Michalina Baronienė, Olga Šidiškienė ir Alma Giedraitytė,** praleidusios smagias atostogas pas Antaną ir Mildą Vaivadus Virginijoje, prieš kelias dienas sugrįžo namo. Parsivežė daug gražių įspūdžių.

— **Mary Dzimidas,** kuri priklauso American Gold Star Mother's, Inc., važinėjo po valstybę, lankydama susirinkimus.

— **Helen Statkus Verbela** dabar gyvena Dania, Florida, kur bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Klubu. Helen pareiškė, kad ten yra puikūs klubo namai, kuriuose nariai ir svečiai ruošia pramogas, koncertus ir puikiai praleidžia laiką.

Dr. Tercijonas paskyrė $10 Griniaus Komitetui

Dr. V. Tercijonas, kuris gyvena New Yorko valstybėje ir dirba Thiells ligoninėje, paskyrė $10.00 Dr. Kazio Griniaus Komitetui atsiminimams išleisti.

Savo laiku Dr. V. Tercijonas glaudžiai bendradarbiavo su Dr. K. Grinium. Jų pažintis užsimezgė šio šimtmečio pradžioje, V. Tercijonui dar beimokinant. Ji tęsėsi iki Dr. K. Griniaus mirties. Lietuvos nepriklausomybės laikais abu daktarai dažnai susitikdavo, karo metais ir po karo abu susirašinėjo ir planavo naujus spaudos darbus.

Visi, kas norėtų paremti šio ir kitų tomų išleidimą, yra prašomi pinigus siųst tokiu adresu:

Dr. Kazio Griniaus Komitetas,
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

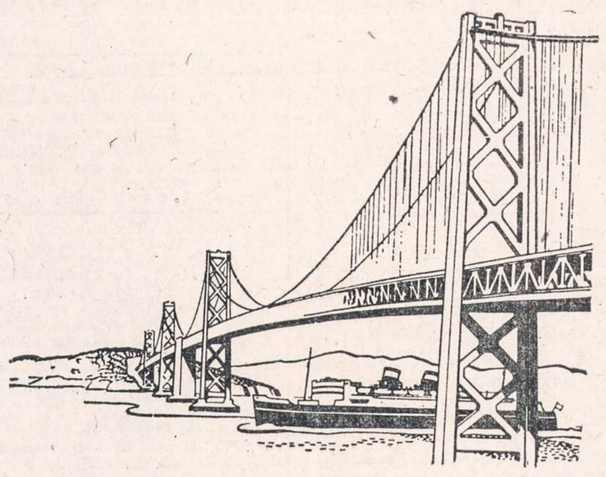

SAUGI - PATIKIMA

Universal Savings

Pastatyta ant tvirtų pamatų

32 metus tarnavome Jums ir Jūsų kaimynams. Didžiuojamės, sudarę didelę taupytojų šeimą, kurią noriai aptarnaujame. Kreipkitės į mus savo finansiniais reikalais. Jums bus suteikta draugiška, žinančio žmogaus pagalba.

Universal Savings sąskaitų dividendai, mokami kas 6 mėnesius, šiuo metu yra aukštesni, negu kitur.

Esame Federal Savings ir Loan Insurance Corporation narys.

Santaupos apdraustos iki $10,000.00

Universal Savings & Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET
Chicago 8, Illinois

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

VYRAI
17—35 metų
PATYRIMAS NĖRA BŪTINAS
IŠMOKITE AMATĄ

Pastovus ištisų metų dirbtuvės darbas.
48 valandų savaitė.
Apmokamos atostogos ir šventės.
Apdrauda, įvairūs priedai ir darbininkų taupymo planas.

OLSON RUG CO.
2800 No. Pulaski Road

NAKTINIŲ VALYTOJŲ
Galinčių plauti ir šluoti.
40 valandų savaitė

Prekių nuolaidų privilegija ir daug darbininkų priedų.

Kreipkitės:

Employment Office
9-tas aukštas
THE FAIR
State and Adams Sts.

KEPĖJO pagelbininkas reikalingas.
REAL RYE BAKERY
2910 West 40th Street

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS miegamasis kambarys pirmame aukšte vyresnio amžiaus vyrui arba moteriai, ir 3 kambarių butas beismonte su 2 miegamais ir virtuve taip pat vyresnio amžiaus vyrams arba moterims.
3611 So. Lowe Ave.

IŠNUOMOJAMAS 6 kamb. butas. Vonia, šiltas vanduo. $45 į mėnesį. 1704 So. Clinton St. Skambinti 6—9 val. vakare CHesapeake 3-7297.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

5½ KAMB. mūrinis bungalow, geroje vietoje Marquette Parke. $17,000. A. Katilius.

3 BUTU (2 aukštų) mūro namas. Šildymas karštu vandeniu alyva. Dvigubas garažas. $258 pajamų mėnesiui. Sacramento prie 59th St. A. Sirutis.

SKLYPAS Marquette Parko centre, prie biznio gatvės. Labai vertingas. Tik $4.500. Mr. K. Juknis.

BRIGHTON Parke 6 kmb. švari rezidencija. Nagingas pirkėjas galėtų pigiai įrengti butą išnuomavimui. Abu aukštai apšildomi. Staigus pardavimas —tik $11,000. Skambinti Kuršiui:
BIshop 7-8838

6 KAMB. mūr. bungalow Albany ir 64th. Aut. šildymas alyva, sklypas 33 pėdų, dideli ir šviesūs kambariai, dvigubas mūro garažas, rūsyje baras su stalu ir kėdėmis. Tiktai $17,500. A. Rėklaitis.

BUNGALOW 7 kamb. Marquette Parke, su pajamom. Tik $15,500. K. Juknis.

GAGE Parko rajone gražioj naujoj kolonijoj 2 butų mūrinis pajamų namas (4½ ir 3 kamb.). Dvigubas garažas. Žemi taksai. Tik $17,700. A. Rėklaitis.

4 BUTŲ po 5 kamb. mūro namas Marquette Parke. Geras pirkinys už $40.000. K. Juknis.

ŠVARUS, gražiai prižiūrėtas, labai geram stovyje, rooming house. Metinis pelnas $13,000. Informacijai šaukite A. Siruti.

MARQUETTE Parke apynaujis rezidencinis mūro namas su 3 mieg. 2-me aukšte. Šildymas gazu. Dvigubas garažas. Savininkas išsikelia. Tik $19,500. Mr. A. Katilius.

TURIME gerą pasirinkimą ir kitokių įvairaus dydžio namų bei visokių biznių, ūkių ir šiaip dėmesio vertų pirkinių.

O TAIP PAT tarpininkaujame butų-kambarių nuomavime.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

PARDUODAMAS geras, švarus mūrinis namas. 5 kambariai, automatiškas šildymas aliejumi, 40x125 pėdų sklypas. Kaina ne aukšta. Kreipkitės į savininką 10115 So. Perry Ave.
Tel.: PUllman 5-6158

SPECIALUS 2 BUTŲ BARGENAS Lawndale, mūr. 4-4 kamb., gazu šild., moderni kabinetinė sinka. Kaina greitam pardavimui tik $12,500. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

PARDUODAMI 4 kambarių baldai: gazinis šaldytuvas, neseniai pirktas kilimas-karpetas ir kiti daiktai.
4016 W. Cortland Street

BRIGHTON Parke parduodamas 2-jų aukštų medinis namas (4-5 kamb.) geriausiame stovyje. Apžiūrėti kasdien po 6 val. vakare; šeštad. ir sekm. visą dieną. 4629 So. Washtenaw Ave.

PARDUODAMAS 2 aukštų biznio namas. Pirmas aukštas biznio įstaigai, antrame 9 kambarių butas. Kieme 4 automobilių garažas. Turi greitai parduoti, nuženinta kaina. 212 Main St., Lemont, Illinois. Apžiūrėjimui susitarti telefonu LEmont 63.

ARTI Marquette Parko 2 aukštų mūrinis, karštu vandeniu apšildomas. Tuojau galima užimti vieną butą. 5 kamb. 1-me aukšte ir 6 kamb. 2-me aukšte. 2 auto garažas. Pilna kaina $20.000. Dėl apžiūrėjimo skambinkite CLiffside 4-0104.

3 MIEGAMU namai, spalvota vonia, kabinetinė virtuvė, valgomasis 24x15; alyva šildymas, 2 auto garažas, uždari porčiai su "sun-deck". Dvigubi žieminiai langai. Kreiptis po 4 po pietų.
1642 No. Springfield

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus—insuransus, kas nori biznių knygas suvesti Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.
JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namu tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Kasdien: 9-12 ir 4-7 val. vakaro.
Šeštadieniais 9 ryto iki 8 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA ir mūrinis namas. Parduosiu arba mainysiu į privatišką namą.
2711 W. 59th Street

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOŽICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 S. WESTERN AVE. RE 7-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

MOTERĮ VALYMUI
Dalį laiko
7:30 ryto iki 12:30 po pietų

6 dienas savaitėje
Pirmadienį iki šeštadienio.

Prekių nuolaidų privilegijos
Daug darbininkų priedų

Kreipkitės:

Employment Office
9-tas aukštas
THE FAIR
State and Adams Sts.

ŠEIMININKĖS
prižiūrėjimui 5 metų berniuką ir 5 kambarių apartmentą. Automatiškas plautuvas ir džiovintuvas virtuvėje. Valandos 8:15 ryto iki 5:45 nuo pirmad. iki penktad.
Tel.: DElaware 7-2807

REIKALINGOS restorane padavėjos ir indų plovėja. Geras atlyginimas.
CAnal 6-9046

REIKALINGA valgyklai padavėjų pilnam laikui ir trumpesniam. Geras atlyginimas, vakarinei pamainai. Teirautis LAfayette 3-9889.

MOTERYS
bendram darbui prie saldainių; proga išmokti šokolade mirkyti arba saldainius pakuoti. Turi kalbėti ir rašyti angliškai. Darbas dienomis.
FANNIE MAY CANDY CO.
1137 W. Jackson Blvd.
Samdos ofisas atdaras antradienį iki penktadienio imtinai, 9 v. r. iki 3:30 po pietų.

REIKALINGOS
PADAVĖJOS
naktinėje pamainoje

ZEP'S RESTAURANT & LOUNGE
1522 West 51st Street

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

PENSININKŲ porai, 18 akrų žemės miesto pakraštyje su dailiu 7 kambarių namu. Kiti pastatai. $7,000. Marg. Lawrence, Wisconsin Rapids, Wis.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - KONTRAKTORIUS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.

Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 S. LOWE AVE., CHICAGO

JOE RAMA
Maliavoja ir popieriuoja naujus ir senus namus iš oro ir vidaus.
Pašaukite:
WAlbrook 5-4296

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai.
Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

Juozas Švaistas

PETRAS ŠIRVOKAS

Įdomiausioji nuotykių knyga, tinkanti seniems ir jauniems. Geriausioji dovana draugams. 228 puslapių. Išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija. Kaina $2.00. Knygų pardavėjams nuolaida. Knygą galima gauti NAUJIENOSE. Pasiųsime paštu, kai čekis arba Money Orderis bus atsiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!